

Handläggare
Emily Tjäder
Telefon: 08-508 20 741**Till**
Miljö- och hälsoskyddsnämnden
2024-10-01, p. 7

Tertialrapport Tertial 2 2024 för Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Förslag till beslut

1. Godkänna förvaltningens förslag till tertialrapport 2 samt överlämna den till kommunstyrelsen.
2. Justera beslutet omedelbart.

Anna Hadenius
FörvaltningschefMikael Nyberg
Avdelningschef

Nämndens ekonomi och verksamhet

Ekonomiskt och verksamhetsmässigt resultat

I tertialrapport 2 prognostiseras ett nettoutfall om 166,4 mnkr, d.v.s. ett årsutfall i linje med lagd budget. Prognosen för bruttokostnaderna uppgår till 304,4 mnkr medan intäkterna beräknas uppgå till 138 mnkr vilket ger en prognos avseende nettoutfallet om 166,4 mnkr.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Planerad verksamhet för 2024 bedöms i stort fortlöpa enligt plan.

Av kommunfullmäktige beslutade satsningar

Nedan redogörs för de områden som nämnden erhållit extra medel för i budget.

start.stockholm

- *Förstärkning Centrum för cirkularitet - ökat fokus på plast och stora materialflöden.*
Förvaltningen har förstärkt centrum för cirkularitet med ytterligare person med inriktning mot stora materialflöden inom byggsektorn. Vidare har en förstärkning med inriktning mot ökad cirkularitet vid upphandling och inköp genomförts genom en projektanställning.
- *Förstärkt stöd till fack- och stadsdelsnämnder i genomförandet av lokala åtgärdsprogram för vatten (LÅP).*
Förvaltningen har påbörjat arbetet med att förstärka stödet till fack- och stadsdelsnämnder i genomförandet av lokala åtgärdsprogram för vatten. Förvaltningen har ett särskilt fokus på att stärka stödet till stadsdelsnämnderna. Stadsdelsnämnderna har bjudits in till en workshop för att gemensamt identifiera hur miljöförvaltningen på bästa sätt kan stötta i genomförandet av de lokala åtgärdsprogrammen. En uppföljande träff planeras under hösten. Förvaltningen har också ett särskilt fokus på att utveckla och stärka tillsynen av de verksamheter som påverkar vattenkvaliteten.
- *Utredning storskalig återbruksdepå.*
Dialog genomförs med byggbranschen, akademien samt lokala och nationella initiativ inom området, liksom med berörda aktörer i staden för att utreda förutsättningarna för etablering av en storskalig återbruksdepå.
- *Förstärkning av biologisk mångfald - restaurering och framtagande av strategi för skydd av natur.*
Stadsledningskontoret har påbörjat arbetet med att ta fram en strategi för skydd av natur. Miljöförvaltningen är involverad i processen och stöttar med expertkompetens inom ekologi. Förvaltningen har erhållit LOVA-bidrag för att utreda var mångfunktionella våtmarker skulle kunna anläggas. Förvaltningen stöttar genomförandeorganisationerna i arbetet med att sköta och restaurera naturmark så att den biologiska mångfalden kan bibehållas och

utvecklas.

- *Digitalisering för förbättrad service och miljönytta.*
Utveckling av verktyg för planering och uppföljning för livsmedelskontrollen pågår via förvaltningens nya geodataplattform. Tidigt under hösten lanseras ny funktionalitet i förvaltningens livsmedelstjänster för att kunna kontrollera och ladda ner intyg för registrerad livsmedelsverksamhet. Utöver detta har lösningar för förenklad energidatarapportering för stadens verksamheter utvecklats. Ett verktyg för dataanalys har också tagits fram i syfte att analysera och ge förslag på kostnadsbesparingar genom ändrade elabonnemang baserad på faktisk energiförbrukning ("tariffoptimering"). Förvaltningen etablerar också inom kort en testbädd med AI-stöd för handläggning och samverkar aktivt med övriga förvaltningar inom GIS-området, IoT och AI.
- *Nya biotopskyddsområden och naturreservat.*
Stadsbyggnadskontoret leder arbetet och miljöförvaltningen deltar med expertkunskap i framtagandet av underlag till de olika processerna. Biotopskyddsområde Olovslunden har varit på samråd och kommer att fastställas av stadsbyggnadsnämnden under hösten 2024. Samråd för biotopskyddsområdena Skönstavik, Vinterviken, Vårberg och Nockebyhov planeras under hösten 2024.
- *Elektrifiering, transporteffektivitet och mobilitet.*
Förvaltningens arbete med att snabba upp elektrifieringstakten, öka transporteffektiviteten och öka utbudet av mobilitetstjänster sker bland annat inom ramen för trafikkontorets samordningsuppdrag för elektrifiering.
- *Undersökning miljögifter i vatten, stärkt övervakning av kemikalier samt insatser för stopp av PFAS.*
Utifrån resultaten från förvaltningens löpande övervakning ska trendanalyser göras för ett urval miljögifter för att se förändring över tid och identifiera ämnen för vilka åtgärder bör prioriteras. Genom massbalansstudier har viktiga transportvägar för PFAS identifierats. Det ger underlag för vidare arbete med

att identifiera källor och spridningsvägar, som i sin tur fungerar som underlag för riktad tillsyn och andra åtgärder för minskad spridning av PFAS.

Aktiviteter beslutade av kommunfullmäktige

Nedanstående aktiviteter har beslutats av kommunfullmäktige för miljö- och hälsoskyddsnämnden och ska leda till att kommunfullmäktiges mål uppnås. Aktiviteterna nedan är indelade i aktiviteter som miljö- och hälsoskyddsnämnden har huvudansvar för samt aktiviteter där andra nämnder eller bolagsstyrelser har huvudansvar.

Aktiviteter där miljö- och hälsoskyddsnämnden har huvudansvar;

- *Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete med exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, AB Familjebostäder, AB Stockholms hem och AB Svenska Bostäder, och i samarbete med näringslivet, akademien och andra kommuner, utreda förutsättningarna för att etablera en storskalig återbruksdepå inom länet riktad till byggaktörerna.*
Dialog genomförs med byggbranschen, akademien samt lokala och nationella initiativ inom området, liksom med berörda aktörer i staden för att utreda förutsättningarna för etablering av en storskalig återbruksdepå.
- *Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete med fastighetsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden och stadsdelsnämnderna kartlägga områden i staden eller som staden äger som kan restaureras och bli kolsänkor samt beräkna hur mycket koldioxid som kan bindas i dessa.*
Utredning pågår i samverkan med berörda aktörer inom staden. Kartläggning genomförs och åtgärder identifieras för att bevara och öka kolsänkor, som underlag för uppskattning av hur mycket koldioxid som kan bindas.
- *Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen utreda ett system för att ge förvaltningarna plastbeting med syfte att minska användningen av plast.*

En kartläggning har genomförts för att identifiera de viktigaste plastflödena, utifrån förvaltningarnas rådighet och möjlighet att minska plastanvändningen. Nästa steg är att utreda möjligheterna att införa ett system för att styra mot minskad plastanvändning utredas.

- *Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, arbetsmarknadsnämnden, servicenämnden, trafiknämnden, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, AB Svenska Bostäder, Stockholm Vatten och Avfall AB och S:t Erik Markutveckling AB utreda och planera för en återbrukscentral av byggmaterial för stadens verksamheter där kvarteret Gjutmästaren i Ulvsunda ska utgöra pilot.*
Insamling av erfarenheter från den nystartade anläggningen i kvarteret Gjutmästaren pågår liksom kartläggning av deltagande verksamheters behov och förutsättningar. Organisatoriska förutsättningar utreds dessutom i samverkan med stadsledningskontoret.
- *Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete med servicenämnden, stadsbyggnadsnämnden och trafiknämnden och i samråd med kommunstyrelsen kartlägga tillgång till data för analys och uppföljning av stadens klimatmål samt ta fram förslag till insatser för ökad datatillgång med fokus på digitala tekniker.*
En första kartläggning av lämpliga datamängder har genomförts och resulterat i ett tjugotal kandidater av data. Grundläggande design av lösning baserat på stadens riktlinjer med öppna och delad data har genomförts.
- *Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete med servicenämnden, Stockholm Vatten och Avfall AB och andra berörda nämnder och bolagsstyrelser utreda de materialflöden i staden som har störst miljö- och klimatpåverkan och ta fram förslag på åtgärder för ökad resurseffektivitet och cirkulära materialflöden.*
I samverkan med berörda aktörer inom staden har workshops genomförts för att ta fram en metod för kartläggning av prioriterade materialflöden. Därefter ska förslag på åtgärder tas fram för ökad resurseffektivitet och cirkularitet bland fler

materialflöden med miljö- och klimatpåverkan.

- *Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska utreda om det finns områden i Stockholms stad som kan lämpa sig som mörkerreservat.*
Miljöförvaltningen har påbörjat arbetet genom insamling av dataunderlag för att möjliggöra analyser och fortsatt utredning under hösten.
- *Miljö- och hälsoskyddsnämnd ska vidareutveckla den riktade tillsynen av centrum- och flerfamiljsfastigheter med särskilt fokus på fokusområden. Arbetet sker i samråd med stadsbyggnadsnämnden och Storstockholms brandförsvaret för att möjliggöra riktade gemensamma insatser. I uppdraget ingår information till boende och andra berörda om rättigheter och möjligheter att anmäla brister i fastigheternas skick, avfallshantering och underhåll.*
Den riktade bostadstillsynen pågår aktivt och boende informeras om möjligheterna att anmäla olägenheter om hyresgästerna inte får gehör från fastighetsägaren. Tillsyn av centrumanläggningar sker framför allt med avseende på avfallshantering och arbetet pågår aktivt. Från förra årets tillsyn arbetar förvaltningen med uppföljningsärenden mot fastighetsägare och verksamhetsutövare i anslutning till centrumen där brister konstaterats. Under året har nya ärenden startats upp med tillsyn av ytterligare centrumanläggningar. Härutöver arbetar förvaltningen inom projektet *Samordnad tillsyn* där myndighetsgemensamma insatser med fokus på illegal verksamhet genomförs.

Aktiviteter där andra nämnder eller bolagsstyrelser har huvudansvar;

- *Förskolenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, stadsdelsnämnderna, SISAB samt övriga berörda nämnder ta fram ett styrande stadsövergripande funktionsprogram för förskolor. .*
Miljöförvaltningen har deltagit i arbetet med att ta fram förslag till funktionsprogram. Förvaltningen har i

arbetet haft särskild fokus på inomhusmiljöfrågor.

- *Trafiknämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, idrottsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, stadsdelsnämnderna och Stockholms Hamn AB samordna inrättande av fler bryggbad, strandbad, plaskdammar och vinterbadplatser med möjlighet till bastubad samt utreda funktion, stadsövergripande samordning och ansvarsfördelning för dessa.*
Intervjuer med berörda på miljöförvaltningen har genomförts för att inhämta kunskapsunderlag. Därefter har förvaltningen deltagit i två workshops (kopplat till nuläge och önskat nyläge). Miljöförvaltningen har under badsäsongen, på uppdrag av trafikkontoret, utfört utredande vattenprovtagning på 16 platser för att undersöka vattenkvaliteten i syfte att identifiera nya platser som är lämpliga för bad. Proverna har vid tio av platserna visat på bra badvattenkvalitet, på fem av platserna en något sämre kvalitet och en plats har haft otjänliga prover under nästan hela säsongen.
- *Trafiknämnden ska i samråd med kommunstyrelsen, exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsdelsnämnderna och Stockholms Hamn AB identifiera lämpliga platser att avskaffa badförbudet på.*
Arbetet pågår, och kopplas samman med ovan redovisad aktivitet.
- *Exploateringsnämnden ska i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden och stadsbyggnadsnämnden utveckla ett verktyg som möjliggör scenarioanalyser av eventuell påverkan på stadens blågröna infrastruktur och habitatnätverk inför markanvisning.*
Exploateringskontoret leder arbetet och miljöförvaltningen deltar med expertkunskap om ekologiska funktioner på landskapsnivå och analysmetodik.
- *Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden,*

stadsbyggnadsnämnden och trafiknämnden påbörja arbetet med att ta fram en strategi för skydd av naturområden.

Stadsledningskontoret har påbörjat arbetet med att ta fram en strategi för skydd av natur. Miljöförvaltningen är involverad i processen och stöttar stadsledningskontoret med expertkompetens inom ekologi.

- *Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden och stadsdelsnämnderna utreda en modell för att stärka de ekologiska värdena och den biologiska mångfalden i staden som helhet.*
Arbetet har påbörjats och leds av stadsledningskontoret. Miljöförvaltningen kommer att bidra med expertkunskap om biologisk mångfald i urban miljö i det fortsatta arbetet.
- *Kommunstyrelsen ska i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden, servicenämnden, trafiknämnden, stadsdelsnämnderna och Stockholm Vatten och Avfall AB utreda och lämna förslag på hur klimatanpassningsarbetet ska genomföras. Prioritering, ansvarsfördelning, upphandling och avrop av konsulter ska definieras.*
Stadsledningskontoret har påbörjat arbetet och miljöförvaltningen kommer att bistå i det fortsatta utredningsarbetet under hösten.
- *Stadsbyggnadsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, exploateringsnämnden samt miljö- och hälsoskyddsnämnden utreda möjligheten att årligen mäta och redovisa den totala grönytan i staden.*
En metodik har tagits fram för att mäta och redovisa den totala grönytan i staden. Siffror för förändringar i den totala grönytan finns framtagna för 2021-2023. Uppföljningen för 2024 kommer färdigställas under året.
- *Stadsbyggnadsnämnden, exploateringsnämnden och trafiknämnden ska i samråd med miljö- och hälsoskyddsnämnden, utbildningsnämnden,*

stadsdelsnämnderna, Micasa Fastigheter i Stockholm AB och SISAB utreda hur effekter av värmebölja kan inkluderas och hanteras i stadsutvecklingsprocessen. Stadsbyggnadskontoret har påbörjat arbetet. Miljöförvaltningen kommer att bidra med expertkompetens i utredningen.

- *Trafiknämnden ska i samarbete med exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, berörda stadsdelsnämnder, AB Familjebostäder, AB Stockholms hem, AB Svenska Bostäder, Micasa Fastigheter i Stockholm AB, SISAB, Stockholm Vatten och Avfall AB och i samråd med kommunstyrelsen påbörja arbetet med att ta fram åtgärdsplaner baserat på genomförd risk- och sårbarhetsanalys för skyfall. Arbetet med att ta fram åtgärdsplaner enligt stadens handlingsplan för klimatanpassning är påbörjade. Miljöförvaltningen bidrar med expertkunskap i framtagandet av åtgärdsplanerna.*
- *Trafiknämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, Stockholms Stads Parkerings AB samt övriga berörda nämnder och bolagsstyrelser skapa en samordningsgrupp för att möjliggöra en snabb elektrifiering genom gemensam målstyrning. I uppdraget ingår att se över avgiftsmodeller i syfte att öka hemmaladdningen. Förvaltningen arbetar med att öka elektrifieringstakten på kvartersmark. Likaså ansvarar förvaltningen för ett laddnätverk där förvaltningar och bolag utbyter erfarenheter i syfte att öka möjligheterna för hemmaladdning.*
- *Trafiknämnden ska i samråd med miljö- och hälsoskyddsnämnden påbörja åtgärder utifrån utredningen om hur Världshälsoorganisationens (WHO) gränsvärden för luftkvalitet kan nås. Trafikkontoret samordnar arbetet och är ansvarig för att genomföra åtgärder. Förvaltningen deltar i arbetet och utvärderar vilka åtgärder som har störst potential för att minska halter av kvävedioxid och partiklar.*

- *Kommunstyrelsen ska i samarbete med arbetsmarknadsnämnden, exploateringsnämnden, kulturnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, servicenämnden, socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, utbildningsnämnden och Stockholm Business Region AB se över och revidera stadens näringslivspolicy samt ta fram en bilaga till näringslivspolicyn med en etableringsstrategi för Stockholm.*
Arbetet med revidering av näringslivspolicy samt etableringsstrategi pågår, och miljöförvaltningen har deltagit genom intervjuer.
- *Stadsbyggnadsnämnden ska i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden och i samråd med Storstockholms brandförsvaret utreda arbetsätt för att identifiera byggaktörer som inte uppvisar god förvaltningskvalitet med syfte att inkludera den information i bedömning av planbesked för att säkerställa god förvaltningskvalitet hos byggaktörer som beviljas planstart.*
Samverkan har skett och resultatet redovisas av stadsbyggnadsnämnden.
- *Kommunstyrelsen ska i samarbete med servicenämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden utreda hur miljöspendanalys kan införas på stadens inköp.*
Förvaltningen stöttar med expertstöd i utredningen.
- *Kommunstyrelsen ska i samarbete med målsansvariga nämnder och bolagsstyrelser för de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030 ta fram förslag på så kallade flaggade indikatorer i syfte att följa upp stadens arbete med att säkerställa de mänskliga rättigheterna.*
Stadsledningskontoret har påbörjat arbetet och har kontakt med miljöförvaltningen och övriga målsansvariga.
- *Kommunstyrelsen ska i samarbete med målsansvariga nämnder och bolagsstyrelser för de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030, revidera och uppdatera Hållbarhetsrapport 2021.*
Stadsledningskontoret har påbörjat arbetet och har

kontakt med miljöförvaltningen och övriga målsansvariga.

- *Kommunstyrelsen ska i samråd med förskolenämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, servicenämnden, socialnämnden, utbildningsnämnden, äldrenämnden och stadsdelsnämnderna revidera stadens matstrategi: "God, hälsosam och klimatsmart mat".*
Förvaltningen stöttar med expertstöd i uppdraget.

Bilagor

1. SLK:s blankettset
2. Uppföljning av tillsynsplan, miljöbalken
3. Uppföljning av kontrollplan för livsmedelskontrollen

Innehållsförteckning

Sammanfattande analys	14
Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål	15
KF:s inriktningsmål: 1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden	15
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid.....	15
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2 Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan	16
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3 Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst	17
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4 Stockholm ska vara en bra stad att åldras i - med god omsorg och stor trygghet	18
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv	18
KF:s inriktningsmål: 2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning	19
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring	20
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2 Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar	22
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3 Stockholm ska vara en stad där framkomligheten ökar och utsläppen minskar	25
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4 Stockholmarens hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer	26
KF:s inriktningsmål: 3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla	32
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd	33
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb	35
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.3 I Stockholm ska alla ha rätt till ett bra boende som de har råd med	38
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb	40

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden	41
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.6 Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser	42
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.7 Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt	44
Uppföljning av ekonomi	48
Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget.....	48
Resultatenheter	51
Investeringar	51
Försäljningar av anläggningstillgångar.....	51
Verksamhetsprojekt (driftprojekt)	52
Omslutningsförändringar	52
Budgetjusteringar.....	52
Medel för lokaländamål	52
Analys av balansräkning.....	52
Intern kontroll.....	54

Sammanfattande analys

I tertialrapport 2 prognostiseras ett nettoutfall om 166,4 mnkr, vilket ger ett utfall i linje med beslutad budget. Budgetramen från kommunfullmäktige var ursprungligen netto 162,3 mnkr men i avstämningsärendet erhöll nämnden ytterligare 4,1 mnkr för vattenförbättrande åtgärder från central medelsreserv 2. Den sammanlagda nettobudgeten inför tertialrapport 2 uppgår därmed till 166,4 mnkr.

Avseende nämndens verksamhetsmässiga resultat så når nämnden i stort uppsatta mål. Behov av eventuella omprioriteringar analyseras löpande och förvaltningen följer noggrant hur verksamheten fortlöper.

Miljöbalkstillsynen fortskrider enligt plan. Under årets badvattenssäsong har förvaltningen på uppdrag av trafikkontoret provtagit vatten vid 16 nya platser i staden i syfte att utreda om badvattenkvaliteten är tillräckligt god för att i framtiden kunna inrätta nya officiella badplatser. Proverna har vid tio av platserna visat på bra badvattenkvalitet, på fem av platserna en något sämre kvalitet och en plats har haft otjänliga prover under nästan hela säsongen. Under året bedrivs också tillsyn på flera olika typer av vård- och omsorgsboenden; äldreboenden, LSS-boenden och HVB-hem. En dryg tredjedel av de hittills inspekterade boendena hade anmärkningar som följs upp. Anmärkningar som följs upp är bristande förbyggande rutiner med avseende på legionella, anmärkning på ventilationen eller noterat buller från ventilationen samt anmärkning rörande inomhustemperatur. En kartläggning av tillfälliga boenden i staden har utförts utifrån faktorer såsom tidigare inkomna klagomål och indikerande omdömen på olika bokningssidor på internet. Av de hittills inspekterade boendena har fem av sex fått minst en allvarlig anmärkning som kräver uppföljning.

Livsmedelskontrollen har helt gått över till efterhandsdebitering och riskklassningen av samtliga anläggningar är klar. Samtliga planerade kontroller bedöms hinnas med under året. Under 2024 har regeringen initierat en utredning som ska föreslå en ny organisation för kontrollen i hela livsmedelskedjan. Förvaltningen följer arbetet och har en representant i expertgruppen.

Förvaltningen bidrar aktivt i arbetet med uppdragen att utreda förutsättningarna för nya naturreservat och biotopskyddsområden samt i arbetet med att ta fram en strategi för skydd av natur. En ny kemikalieplan som kommer att peka ut åtgärder för att nå målet om minskad användning och spridning av skadliga ämnen förbereds för politisk behandling. Planens inriktning är att utfasningsämnen inte ska finnas i varor och produkter i stadens verksamheter, och planen har ett särskilt fokus på att fasa ut PFAS, bisfenoler och ftalater. Tillsyn och planering är de verktyg som pekas ut som viktigast för kommuner att arbeta med för att miljökvalitetsnormerna för vatten ska kunna nås. Tillsynen av verksamheter som påverkar vattenkvaliteten är under utveckling. I detta arbete finns ett särskilt fokus på tillsyn på verksamheter som bidrar till utsläpp av PFAS samt tillsyn av förorenad mark.

Förvaltningens arbete med klimatomställning innebär att ge stöd till förvaltningar och bolag i arbetet med att minska utsläppen från trafiken genom elektrifiering, fasa ut fossila bränslen, ökad resurshushållning genom krav i inköpsprocesser, minskad energianvändning och återbruk av byggmaterial. Förvaltningen har även stöttat trafikkontoret i arbetet med att

förbättra luftkvaliteten genom att utreda de åtgärder som har bäst potential för att minska olika luftföroreningar.

Miljöförvaltningens kommunikation ska fortsatt bidra till ökad miljö- och klimatnytta. Ett exempel på insats, som genomförts tillsammans med stadsledningskontoret, Stockholm Vatten och Avfall AB och trafikkontoret, är förberedelser för lansering av Miljöprogram 2024-2030. Förberedelserna innebär bland annat revidering av befintlig e-utbildning och genomförande av ett möte med näringslivet inom Miljö- och klimatpakten. För att effektivt arbeta med implementering av det nya miljöprogrammet har även ett projekt med syfte att identifiera organisationens behov av kommunikativa stödinsatser påbörjats. Som ett led i att involvera invånare, civilsamhälle och näringsliv i lokalt omställningsarbete har ett, av EU finansierat, projekt startat och pågår två år framåt.

Insatser kring öppna och delad data har nu utökats med att ta fram ytterligare lösningar och arbetssätt för att visualisera information, till exempel som planeringsstöd för tillsyn.

En lösning för att analysera energiförbrukning i fastigheter ("tariffoptimering") har tagits fram och informationsspridning till stadens berörda verksamheter är påbörjat. En ny lösning för att förenkla energidatarapportering är också klar inom kort. Förvaltningen har också bidragit aktivt tillsammans med övriga förvaltningar i stadens arbete med AI och etablerar inom kort en testbädd för AI som stöd för handläggning och beslut. Effektivisering av arbetsprocesser är fortsatt högt prioriterat. Under våren har förvaltningen också implementerat stadens nya budget- och prognosverktyg (projekt GPS).

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål: 1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

Uppfylls helt

Miljö- och hälsoskyddsnämndens tillsyn och kontroll bidrar till sunda livsvillkor och säkra livsmedel i hela staden. Tillsynen och kontrollen syftar till att säkerställa att t.ex. bostäder, äldreboenden, skolor, förskolor samt offentliga anläggningar såsom bassängbad, centrumanläggningar och plaskdammar i alla stadsdelar är sunda. Miljö- och hälsoskyddsnämnden bidrar också i stadsplaneringen, för att säkerställa en hållbart växande stad.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid

Uppfylls helt

Nämndens kontroll- och tillsynsarbete bidrar till en hälsosam uppväxtmiljö för barn och ungdomar. Genom vägledning bidrar nämnden till en stadsutveckling där det finns utrymme för både sunda bostäder och anläggningar för kultur- och idrottsevenemang.

Nämndmål: 1.1.1 Barnrättsperspektivet ska vara en naturlig del av miljöförvaltningens verksamhet

● Uppfylls helt

Miljöförvaltningen arbetar för att barn ska växa upp i en sund miljö och ha tillgång till sunda förskole- och skollokaler samt andra vistelsemiljöer med jämlika förutsättningar för alla barn i staden. Förvaltningen har anpassade rutiner och checklistor som används för barnkonsekvensanalyser vid beslut som rör barns rättigheter med avseende på förutsättningar för en god hälsa och uppväxt i en sund miljö. Förvaltningen deltar också i stadens barnrättsnätverk och delar med sig av erfarenheter och goda exempel inom nätverket.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2 Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan

● Uppfylls helt

Miljöförvaltningen genomför tillsyn på förskolor och skolor enligt plan. Genom tillsynen tillgodoses barnens rätt till bland annat god inomhusmiljö, minskad kemikaliepåverkan och säkra livsmedel. Tillsynen bidrar därmed till stadens arbete med att säkerställa alla barns rätt att växa upp under goda livsvillkor och att uppnå kunskapsmålen i skolan.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Förskolenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, stadsdelsnämnderna, SISAB samt övriga berörda nämnder ta fram ett styrande stadsövergripande funktionsprogram för förskolor	2024-01-01	2024-12-31	

Nämndmål: 1.2.1 Stockholms skolor och förskolor har en sund inomhusmiljö och trygga livsmedel

● Uppfylls helt

Tillsynen på skolor och förskolor genomförs enligt plan. Den riktade tillsynen på skolor och förskolor omfattar bland annat kontroll av bullernivåer, ventilation, hygienrutiner, kemikaliehantering och verksamhetens egenkontroll. Brister som noterats vid föregående inspektion följs upp. Resultatet från årets tillsyn skiljer sig inte jämfört med tidigare år, och av de hittills inspekterade verksamheterna har 57 procent av verksamheterna haft brister som kräver uppföljning. De vanligast förekommande bristerna är fortsatt buller följt av bristfällig ventilation. Alla skolor och förskolor i staden ska också vara kontrollerade avseende radon och ha radonvärden under referensvärdet 200 Bq/m³ luft. Avseende livsmedelskontroll så kontrollerar förvaltningen att hantering av livsmedel på skolor och förskolor utförs säkert.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● Andel förskolor och skolor som har kontrollerats avseende radon och har radonvärden under 200 Bq/m ³ luft.				85		90 %		2024

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3 Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst

● Uppfylls helt

Miljö- och hälsoskyddsnämnden arbetar systematiskt med utbildning och ständigt förbättrade rutiner för att säkerställa en rättssäker och effektiv handläggning av tillsynsärenden. Härvid beaktar miljö- och hälsoskyddsnämnden principerna om likabehandling och opartiskhet.

Stockholms stads program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2024-2029 är styrande i nämndens arbete med tillgänglighetsfrågor.

Tillgänglighetsaspekter beaktas i handläggningen och fastighetsnämndens och miljö- och hälsoskyddsnämndens gemensamma råd för funktionshinderfrågor involveras i relevanta ärenden, och företrädevis i ett tidigt skede, där det är möjligt. Funktionshinderrådet valde under våren ut fokusområdena kopplade till miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet, och i nuläget fokuseras områdena *Märkning och allergikost* samt *Kemikalier kopplat till miljö och hälsa*. I dialog med förvaltningen har aktiviteter för året fastställts, och arbetet har återrapporterats till rådet vid rådets möte i september. I samband med detta fastställdes också gemensamt aktiviteter inför 2025, som kommer att införlivas i nämndens verksamhetsplan för kommande år.

Riktad tillsyn av hyresfastigheter i socioekonomiskt utsatta områden i Stockholm leder till att inomhusmiljön förbättras och att förutsättningarna i samtliga boenden i staden blir mer likvärdiga.

Nämndmål: 1.3.1 Miljön i hyresbostäder ska vara likvärdigt sund i samtliga delar av staden

● Uppfylls helt

Den riktade bostadstillsynen i flerbostadshus genomförs enligt plan. I tillsynen kontrolleras lägenheter i flerbostadshus med avseende på fukt, mögel, ventilation och tappvattentemperatur. Även eventuellt låg inomhustemperatur kontrolleras, liksom i förekommande fall skadedjur nära husen. Syftet är att utreda om det förekommer systematiska fel i hela byggnaden, men avvikelser noterade enbart i enstaka bostäder utreds också. Så här långt har knappt 30 inspektioner genomförts av de cirka 35-40 inspektioner som är planerade. En

inspektion avser ett helt flerbostadshus.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4 Stockholm ska vara en bra stad att åldras i - med god omsorg och stor trygghet

● Uppfylls helt

Miljöförvaltningen bedriver tillsyn på vård- och omsorgsboenden. Genom tillsynen tillgodoses de äldres rätt till god inomhusmiljö och säkra livsmedel.

Äldre är extra känsliga för värmeböljor, vilket förväntas bli mer frekvent i framtiden.

Miljöförvaltningen bidrar med expertkunskap och planeringsunderlag för att kunna ta hänsyn till värme vid planering av verksamhet för äldre. I stadsplaneringen verkar förvaltningen för att äldreboenden ska placeras på platser där temperaturen inte riskerar att bli alltför hög, t.ex. där det finns grönska i närheten. Att ha tillgång till grönska påverkar hälsan positivt även på andra sätt, och för äldre personer som kanske inte kan gå långa sträckor är det extra viktigt att naturen finns på nära håll.

Nämndmål: 1.4.1 Stockholms äldreboenden har en sund inomhusmiljö och trygga livsmedel

● Uppfylls helt

Planerad hälsoskyddstillsyn inom vård- och omsorgsboenden förväntas genomföras enligt plan. Cirka 75 boenden kommer att granskas under året fördelat på äldreboenden, LSS-boenden och HVB-hem. Vid äldreboenden är det viktigt att bland annat kontrollera varmvattentemperaturen för att undvika legionellatillväxt då äldre är extra känsliga.

Miljöförvaltningen kontrollerar även att hantering av livsmedel på äldreboenden utförs säkert.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv

● Uppfylls helt

Förvaltningen är delaktig i detaljplaneprocessen för att bistå med kunskap om hur man på ett hållbart sätt kan lokalisera kultur-, idrotts- och evenemangsplatser i hela staden. Förvaltningen bistår verksamheter med stöd och information om hur verksamheterna ska planera och projektera sina verksamheter på ett hållbart sätt. Förvaltningen deltar även i utredningen av lämpliga platser för ytterligare strandbad, bryggbad och platser för bastuflottar.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Trafiknämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, idrottsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden,	2024-01-01	2024-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
stadsdelsnämnderna och Stockholms Hamn AB samordna inrättande av fler bryggbad, strandbad, plaskdammar och vinterbadplatser med möjlighet till bastubad samt utreda funktion, stadsövergripande samordning och ansvarsfördelning för dessa			
  Trafiknämnden ska i samråd med kommunstyrelsen, exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsdelsnämnderna och Stockholms Hamn AB identifiera lämpliga platser att avskaffa badförbudet på	2024-01-01	2024-12-31	

Nämndmål: 1.5.1 Stockholm har en hållbar lokalisering av evenemang och idrottsplatser

Uppfylls helt

Förvaltningen fortsätter delta i implementeringen av Stockholms stads kulturstrategiska program, med tillhörande vägledningar och åtgärder, för att främja stadens kultur- och nöjesliv i syfte att stärka stadens attraktions- och konkurrenskraft. Förvaltningen bistår med kunskap om hur verksamheter kan samlokaliseras med bostäder på ett sådant sätt att risk för olägenhet för människors hälsa förebyggs. Under sommarsäsongen då uteserveringar och liveevent kommer igång ökar musikstörningar, vilket är ofrånkomligt i en storstad med ett rikt kulturliv, även om verksamheterna arbetar för att följa gällande regler. Detta gäller särskilt i de centrala delarna av staden. Förvaltningen deltar även med expertstöd i stadsledningskontorets arbete med revidering av *Guide för hållbara evenemang*.

KF:s inriktningsmål: 2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning

Uppfylls helt

Målet omfattar ett stort och mångsidigt arbete inom bl.a. energi, klimat, hållbara transporter, biologisk mångfald och resurshushållning. Ett flertal funktioner på förvaltningen har i uppgift att inom sina respektive specialområden vägleda och stödja stadens verksamheter i arbetet med en rättvis klimatomställning. Arbetet med klimatomställning har under året till stor del fokuserat på framtagande av förslag till ny klimathandlingsplan. Klimatomställningen ska även bidra till ett mer jämlikt samhälle. Förvaltningen har inlett ett projekt i sex stadsdelar för en hälsosam och rättvis klimatomställning.

Förvaltningen arbetar även med att minska utsläppen från trafiken genom elektrifiering. Likaså deltar förvaltningen med sin expertkunskap i arbetet med att minska energi-användningen, fasa ut fossila bränslen och verka för en ökad resurshushållning genom krav i inköps-, bygg-, och planeringsprocesser. Förvaltningen har ett nära samarbete med stadsledningskontoret, serviceförvaltningen och andra förvaltningar och bolag kring såväl strategiska som mycket konkreta frågor kopplade till inköp. I arbetet med stadens

miljöprogram och tillhörande handlingsplaner är även kopplingen till arbetet med Agenda 2030 viktig.

I löpande arbete och inom olika projekt testas dessutom nya innovationer, oftast i samverkan med akademien. Genom ett flertal kanaler kommunicerar staden både internt och externt för att underlätta för näringsliv och medborgare att bidra till att nå stadens miljömål.

Förvaltningen arbetar, genom den förvaltningsövergripande modellen Ledstängen, för att miljöfrågorna ska beaktas i ett tidigt skede av planeringen och att staden kan skapa en attraktiv, miljö- och klimatsmart stad.

Förvaltningen bedriver miljöövervakning inom områdena biologisk mångfald och vattenkvalitet och håller på att etablera en övervakning inriktad på miljögifters påverkan på människors hälsa med särskilt fokus på barn och andra känsliga grupper.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring

 Uppfylls helt

Förvaltningen har i huvudsak en stödande och uppföljande funktion för att staden ska nå det kommande miljöprogrammets mål, och för att åtgärder i den kommande klimathandlingsplanen genomförs. Särskilda stödinsatser görs inom upphandling och inköp, energi-effektivisering, minskade utsläpp från transporter och arbetsmaskiner, minskad plastanvändning, cirkulärt byggande, fossilfria bygg- och anläggningsarbeten samt uppföljning av växthusgasutsläpp och energianvändning. Genom energi- och klimatrådgivningen genomför förvaltningen riktade insatser till bostadsrättsföreningar, småhusägare och mindre företag. Samverkan med näringsliv, branschorganisationer och akademi sker löpande och innovativa lösningar testas och utvecklas i projekt för senare implementering där det är lämpligt.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Köpt energi i stadens organisation				1 759 GWh		1 735 GWh	1 735 GWh	2024
  Utsläpp per invånare (ton CO2e per invånare)				1,6 Ton CO2/inv		Max 1,4 Ton CO2/inv	1,4 ton CO2e/i nv	2024

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samråd med förskolenämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, servicenämnden, socialnämnden, utbildningsnämnden, äldrenämnden och stadsdelsnämnderna revidera stadens matstrategi: "God, hälsosam och klimatsmart mat"	2024-01-01	2024-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete med exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem och AB Svenska Bostäder, och i samarbete med näringslivet, akademien och andra kommuner, utreda förutsättningarna för att etablera en storskalig återbruksdepå inom länet riktad till byggaktörerna	2024-01-01	2024-12-31	
  Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete med fastighetsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden och stadsdelsnämnderna kartlägga områden i staden eller som staden äger som kan restaureras och bli kolsänkor samt beräkna hur mycket koldioxid som kan bindas i dessa	2024-01-01	2024-12-31	
  Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen utreda ett system för att ge nämnderna plastbeting med syfte att minska användningen av plast	2024-01-01	2024-12-31	
  Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, arbetsmarknadsnämnden, servicenämnden, trafiknämnden, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, AB Svenska Bostäder, Stockholm Vatten och Avfall AB och S:t Erik Markutveckling AB utreda och planera för en återbrukscentral av byggmaterial för stadens verksamheter där kvarteret Gjutmästaren i Ulvsunda ska utgöra pilot	2024-01-01	2024-12-31	
  Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete med servicenämnden, stadsbyggnadsnämnden och trafiknämnden och i samråd med kommunstyrelsen kartlägga tillgång till data för analys och uppföljning av stadens klimatmål samt ta fram förslag till insatser för ökad datatillgång med fokus på digitala tekniker	2024-01-01	2024-12-31	
  Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete med servicenämnden, Stockholm Vatten och Avfall AB och andra berörda nämnder och bolagsstyrelser utreda de materialflöden i staden som har störst miljö- och klimatpåverkan och ta fram förslag på åtgärder för ökad resurseffektivitet och cirkulära materialflöden	2024-01-01	2024-12-31	

Nämndmål: 2.1.1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden har en aktiv roll i att minska Stockholms klimatpåverkan och energianvändning

Uppfylls helt

Förvaltningen har stöttat stadsledningskontoret i arbetet med att ta fram förslag till ny klimathandlingsplan. Den kommande klimathandlingsplanen föreslås få ett betydligt bredare perspektiv än tidigare klimathandlingsplaner genom att stadens nya mål att halvera de konsumtionsbaserade utsläppen till 2030 och en rättvis och inkluderande omställning inkluderats. Det konsumtionsbaserade målet innebär att fler förvaltningar kommer beröras av handlingsplanens åtgärder och att förvaltningar och bolag som omfattats av tidigare handlingsplaner nu får nya områden att arbeta med för att minska utsläppen. Stort fokus förväntas ligga på upphandling och inköp samt ökad cirkularitet för att minska utsläppen. Förvaltningen har även stöttat St. Erik markutveckling och arbetsmarknadsförvaltningen med etablering av en återbruksdepå i Ulvsunda. Depån, som i nuläget enbart används av St. Erik markutveckling som en lärande pilot, har nu tagits i drift.

Förvaltningen har följt upp utsläppen av växthusgaser per invånare. Fastställda värden för år 2022 och preliminärt beräknade värden för år 2023 visar att målet om 1,5 ton

koldioxidekvivalenter per invånare år 2023 har nåtts. Den minskade reduktionsplikten för fordonsbränslen har inte hunnit få genomslagskraft. Det innebär att utsläppen per invånare kan komma att öka under 2024.

Inom energi- och klimatrådgivningen har en särskild satsning på rådgivning till småhusägare som har uppvärmning med oljepannor genomförts. Stadens egen uppvärmning med fossil olja upphörde 2023.

Stödinsatser för att minska energianvändning, klimatutsläpp och materialanvändning till förvaltningar och bolag genomförs löpande.

Nämndmål: 2.1.2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska samordna arbetet med att minska plastens skadliga påverkan på miljö och klimat

● Uppfylls helt

Implementeringen av handlingsplan för hållbar plastanvändning är pågående och samtliga åtgärder i handlingsplanen för 2024 där miljöförvaltningen är ansvarig är påbörjade. Särskilt värt att nämnas är att ett arbete påbörjats, tillsammans med utbildningsförvaltningen, för att ta fram vägledande material för minskad användning av engångshandskar i stadens tillagnings- och mottagningskök. Uppskalning av resultaten från projektet hållbar vård och omsorg har också fortsatt under perioden. Workshops med chefer och nyckelpersoner från vård- och omsorgsverksamheter har genomförts i nio av elva stadsdelar, med syfte att få fler verksamheter att påbörja ett systematiskt arbete med hållbar vård och omsorg. Ett flertal vård- och omsorgsboenden har som följd genomfört hållbarhetsåtgärder. Miljöförvaltningen har även stöttat serviceförvaltningen i ett flertal upphandlingar och avtalsuppföljningar med fokus på plast. Vidare pågår implementeringen av handlingsplan för minskad spridning av mikroplaster. Arbetet pågår även med att integrera delar av handlingsplanen för minskad spridning av mikroplast i den nya kemikalieplanen.

Samordning och utveckling av arbetet med plast inom olika områden har skett löpande i syfte att minska plastens skadliga miljö- och hälsopåverkan. Bred samordning av plastarbetet har skett genom Plastforum, där kunskaps- och erfarenhetsutbyte sker. Under perioden har även samverkan med stadsledningskontoret och Stockholm Business Region fördjupats gällande minskad användning av plast vid evenemang och möten i staden.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2 Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar

● Uppfylls helt

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har en stödande och utredande roll gällande biologisk mångfald i staden. Detta innefattar bl.a. implementering av handlingsplanen för biologisk mångfald, kommunikation och förankring av stadsdelsvisa åtgärdsförslag för biologisk mångfald (SÅF) och miljöövervakning. Arbetet kopplar bland annat till mål 11 (*Hållbara*

städer och samhällen), 14 (Hav och marina resurser) och 15 (Ekosystem och biologisk mångfald) i Agenda 2030.

För att den biologiska mångfalden på sikt ska öka krävs insatser från berörda förvaltningar, kommunala bolag samt övriga aktörer inom staden. Miljöförvaltningen har en fortsatt viktig roll att verka för ökat kunskapsstöd och samordning.

Inriktningen för arbetet med biologisk mångfald anges i stadens handlingsplan för biologisk mångfald. En viktig del i arbetet är att följa utvecklingen avseende biologisk mångfald över tid. Förvaltningen arbetar med fortlöpande miljöövervakning och bistår med ekologisk kompetens i stadens övergripande processer. Arbetet innefattar också särskilda utbildningstillfällen för bland annat reservatsförvaltare för att främja naturvårdsskötsel. Förvaltningen arbetar också tillsammans med övriga berörda förvaltningar med uppdragen kopplade till nya naturreservat och biotopskyddsområden, för att säkerställa långsiktigt skydd av värdefulla miljöer med goda förutsättningar att hålla en hög biologisk mångfald. Förvaltningens tillsyn av skyddade områden samt strandskyddsområden skapar också goda förutsättningar för att förvalta och utveckla den biologiska mångfalden.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Exploateringsnämnden ska i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden och stadsbyggnadsnämnden utveckla ett verktyg som möjliggör scenarioanalyser av eventuell påverkan på stadens blågröna infrastruktur och habitatnätverk inför markanvisning	2024-01-01	2024-12-31	
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och trafiknämnden påbörja arbetet med att ta fram en strategi för skydd av naturområden	2024-01-01	2024-12-31	
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden och stadsdelsnämnderna utreda en modell för att stärka de ekologiska värdena och den biologiska mångfalden i staden som helhet	2024-01-01	2024-12-31	
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden, servicenämnden, trafiknämnden, stadsdelsnämnderna och Stockholm Vatten och Avfall AB utreda och lämna förslag på hur klimatanpassningsarbetet ska genomföras. Prioritering, ansvarsfördelning, upphandling och avrop av konsulter ska definieras	2024-01-01	2024-12-31	
  Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska utreda om det finns områden i Stockholms stad som kan lämpa sig som mörkerreservat	2024-01-01	2024-12-31	
  Stadsbyggnadsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, exploateringsnämnden samt miljö- och hälsoskyddsnämnden utreda möjligheten att årligen mäta och redovisa den totala grönytan i staden	2024-01-01	2024-08-31	
Analys			
En metodik har tagits fram för att mäta och redovisa den totala grönytan i staden. Siffror för förändringar i den totala grönytan finns framtagna för 2021-2023. Uppföljningen för 2024 kommer färdigställas under året.			
  Stadsbyggnadsnämnden, exploateringsnämnden och trafiknämnden ska i samråd med miljö- och hälsoskyddsnämnden, utbildningsnämnden, stadsdelsnämnderna, Micasa Fastigheter i	2024-01-01	2024-12-31	

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
	Stockholm AB och SISAB utreda hur effekter av värmebölja kan inkluderas och hanteras i stadsutvecklingsprocessen			
 	Trafiknämnden ska i samarbete med exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, berörda stadsdelsnämnder, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, AB Svenska Bostäder, Micasa Fastigheter i Stockholm AB, SISAB, Stockholm Vatten och Avfall AB och i samråd med kommunstyrelsen påbörja arbetet med att ta fram åtgärdsplaner baserat på genomförd risk- och sårbarhetsanalys för skyfall	2024-01-01	2024-12-31	

Nämndmål: 2.2.1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden har en aktiv roll i att stärka Stockholms biologiska mångfald

Uppfylls helt

Miljöförvaltningen planerar åtgärder inom naturvårdsområdet, bidrar med ekologisk kompetens och utbildning gällande biologisk mångfald och ekosystemtjänster samt bedriver fortlöpande miljöövervakning av stadens natur.

Övervakningen av naturmiljön på landskaps-, habitat- och artnivå enligt uppdaterat program för miljöövervakning av biologisk mångfald fortsätter under 2024. Inventeringar och utredningar för prioriterade arter har genomförts under vår- och sommarsäsongen.

Miljöförvaltningen deltar i förvaltningsövergripande arbetsgrupper för att genomföra budgetuppdragen om att utreda och inrätta naturreservat och biotopskyddsområden. Förvaltningen leder arbetet med att utreda om det finns områden i Stockholms stad som kan lämpa sig som mörkerreservat. Stadsledningskontoret har påbörjat arbetet med att ta fram en strategi för skydd av natur, och miljöförvaltningen bidrar aktivt i arbetet i arbetsgrupp och styrgrupp.

Tillsammans med exploateringskontoret arbetar förvaltningen med att utveckla ett verktyg som möjliggör scenarioanalyser av påverkan på stadens blågröna infrastruktur och habitatnätverk inför markanvisning. Förvaltningen utreder möjligheten att årligen mäta stadens totala grönyta. Framtagna siffror finns för 2022-23 och kommer att tas fram för 2024 under hösten.

Skötselutbildningar riktade till stadens stadsdelsförvaltningar har planerats in. Särskilda insatser har genomförts för utökad skötselrådgivning till de förvaltade förvaltningarna av skyddad natur runt Järva.

I tillsynen enligt 7 kap. miljöbalken bevakas områden skyddade som Natura 2000, natur- och kulturresevat, naturminnen samt strandskyddsområden. Med tillsyn, rådgivning, information och samråd skapas förutsättningar för att syftena med de skyddade områdena ska kunna bibehållas.

Förvaltningen arbetar aktivt med klimatanpassning i samverkan med övriga förvaltningar och bolag. Arbetet med framtagande av åtgärdsplaner för skyfall är påbörjat och leds av trafikkontoret.

Stadsbyggnadskontoret har påbörjat arbetet med att utreda hur effekter av värmebölja kan inkluderas och hanteras i stadsutvecklingsprocessen. Miljöförvaltningen kommer att delta i det fortsatta arbetet under hösten.

Miljöförvaltningen har som en del i sin miljöövervakning påbörjat övervakning av grundvattennivåerna genom provpunkter i några av stadens skyddade områden.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3 Stockholm ska vara en stad där framkomligheten ökar och utsläppen minskar

● Uppfylls helt

Förvaltningen ger stöd till förvaltningar och bolag med fordons- och drivmedelskompetens vid upphandling och uppföljning av transporttjänster samt vid installationer av laddinfrastruktur. Detta för att öka utbytestakten till fossilfria fordon och uppnå målet om en fossilfri organisation till år 2030. Samarbete sker även med andra kommuner för att harmonisera kraven i länet. En harmonisering av kraven underlättar för de leverantörer som ska genomföra uppdragen.

Förvaltningen har också arbetat med att sprida erfarenheter från fossilfria/utsläppsfria markentreprenader. Fossilfria markentreprenader är ett nytt område där det finns en stor potential att minska växthusgasutsläppen. Förvaltningen genomförde i maj ett seminarium om eldrivna parkmaskiner. På seminariet med tillhörande utställning fick deltagarna möjlighet att ta del av nya lärdomar och inspireras till inköp och upphandlingskrav som minskar utsläppen från parkmaskiner.

Förvaltningen samarbetar även med utbildningsförvaltningen och serviceförvaltningen m.fl. inom Off-Peak projektet. Inom projektet ska förskolor, skolor och äldreboenden prova livsmedelsleveranser utanför rusningstid.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Växthusgasutsläpp i transportsektorn per invånare (ton CO2e per invånare)				0,89 Ton CO2 / inv		0,8 Ton CO2 / inv	0,80 ton CO2e/i nv	2024
Analys Osäkert om målvärdet nås. Effekten av sänkt reduktionsplikt samt en minskad elbilsförsäljning kan leda till ökade utsläpp från transportsektorn.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Trafiknämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, Stockholms Stads Parkerings AB samt övriga berörda nämnder och bolagsstyrelser skapa en samordningsgrupp för att möjliggöra	2024-01-01	2024-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
en snabb elektrifiering genom gemensam målstyrning. I uppdraget ingår att se över avgiftsmodeller i syfte att öka hemmaladdningen			

Nämndmål: 2.3.1 Användningen av miljöfordon, förnybara drivmedel och effektiva mobilitetslösningar ska öka

● Uppfylls helt

Förvaltningen driver ett aktivt arbete för att användningen av miljöfordon, förnybara drivmedel och effektiva mobilitetslösningar ska öka.

Stadens fordonsflotta består till 100 procent av miljöfordon. Elbilar är det som främst köps in vartefter fordonsflottan förnyas. Förvaltningen har också genomfört en stadsintern mäsä om lastcyklar, både för stadens egna bruk och för att kunna ställa krav på leverantörer vid upphandlingar av transporttjänster.

Förvaltningen leder två nätverk för förvaltningar och bolag. Ett kring laddinfrastruktur och ett gällande mobilitetstjänster, för att underlätta och påskynda arbetet inom dessa två områden. Under 2023 ökade antalet bilar i stationära bilpooler med 38 procent (från 1170 stycken år 2022 till drygt 1600 stycken 2023). Delade bilar har fått en allt större geografisk spridning både i inner- och ytterstaden och fler personer har nu tillgång till en fast bilpoolsplats inom en radie av 400 meter från bostaden.

Förvaltningen deltar aktivt i samordningsgruppen för elektrifiering. En arbetsplan har tagits fram och arbete pågår i parallella arbetsgrupper.

Vad gäller ökad användning av förnybara drivmedel så påverkar olika händelser i omvärlden detta arbete. Fossila drivmedel har minskat i pris, biogasen har ökat i pris och det finns få biogas- eller etanolfordon att köpa. Även beslutet att gå ifrån reduktionsplikten med obligatorisk inblandning av biodiesel i diesel påverkar hur användningen av förnybara drivmedel utvecklas.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4 Stockholmnarnas hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giffria miljöer

● Uppfylls helt

I stadsplaneringen har förvaltningen en aktiv roll att hjälpa till med avvägningar för en hållbar stadsutveckling, både i tidiga skeden och under detaljplaneringen. I planprocessen bidrar förvaltningen med expertkunskap om bl.a. naturvärden, buller, luftkvalitet, vattenkvalitet och dagvattenhantering, markföroreningar och klimatanpassning.

Länets nya åtgärdsprogram för kvävedioxid (NO₂) och partiklar (PM10) fastställdes i december 2023. Stadens nya åtgärdsprogram för buller 2024-2028 förväntas bli fastställt av kommunfullmäktige efter sommaren 2024.

Förvaltningen fokuserar i sin tillsyn gällande luftkvalitet och bullerstörningar på de aspekter som har störst miljö- och hälsopåverkan. Utöver bostadsmiljö är luft- och ljudmiljö på skol- och förskolegårdar högt prioriterat.

I de lokala åtgärdsprogrammen för vatten har åtgärdsbehovet i den befintliga miljön pekats ut och förvaltningen stöttar aktivt berörda i genomförandet av åtgärderna. Tillsynen av verksamheter som påverkar vattenkvaliteten är ett viktigt verktyg för att miljö kvalitetsnormerna för vatten ska kunna följas. Förvaltningen har därför initierat ett arbete med att öka kunskapen om hur tillsynen kan utvecklas inom detta område. Vägledning saknas för hantering av sulfidförande berg vilket skapar osäkerhet kring vad som är en hållbar hantering. Förvaltningens tillsyn behöver utvecklas och möta både behovet av en lokal cirkulär hantering av massor samtidigt som den lokala miljön skyddas från förorening. Samverkan i frågan sker inom olika fora på regional nivå samt med SGU och Naturvårdsverket.

Förvaltningen har fortsatt fokus på tillsyn av förorenade områden och utveckling av proaktivt arbete med förorenad mark så som fortsatta inventeringar och ansvarsutredningar.

Förvaltningen samverkar även med exploateringskontoret och idrottsförvaltningen i ett projekt som syftar till att ta fram en långsiktig plan för hur den förorenade marken på båtuppställningsplatser kan hanteras. Förvaltningen bedriver löpande miljöövervakning i vatten i syfte att ge underlag för tillsyn, fysisk planering samt planering och uppföljning av åtgärder.

Förvaltningen fortsätter att stödja stadens verksamheter med kunskap och vägledning för att undvika farliga ämnen i material som köps in eller finns i verksamheterna och att kommunicera ut detta stöd till berörda nyckelgrupper. Ett förslag till ny kemikalieplan förbereds också för politisk behandling.

Flera av de indikatorer som är kopplade till målet om ren luft, rent vatten och giftfria miljöer visar att det finns utmaningar med att nå målet. Det behövs en fortsatt hög åtgärdstakt i staden för att nå framgång. Miljöförvaltningen gör dock bedömningen att verksamhetsområdesmålet i sin helhet kan anses uppfyllt för miljö- och hälsoskyddsnämndens räkning, då förvaltningens arbete fortlöper enligt plan utifrån nämndens rådighet och ansvar.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel badplatser med bra vattenkvalitet						70 %	70 %	2024
  Antal dygn över miljö kvalitetsmålet för dygnsmedelvärdet för PM10				29 dygn		Max 35 dygn	Max 35 dygn	2024
Analys								
För partiklar (PM10) kommer miljö kvalitetsmålet inte klaras vid stadens mätstationer år 2024. Antalet tillåtna dygn över målvärdet 30 µg/m ³ överskreds i slutet av maj på Hornsgatan. Halterna av PM10 har minskat i staden men behöver minska ytterligare för att klara miljö kvalitetsmålet Frisk luft. Fortsatt dammbindning/tidig sandupptagning, minskad användning av dubbdäck samt minskad vägtrafik är åtgärder som bidrar till lägre utsläpp av PM10. Indikatorn är ändrad och avser numera								

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
miljökvalitetsmålet Frisk luft och ingen jämförelse görs därmed med utfall VB 2023 då indikatorn avsåg antalet dygn över normvärdet.								
 	Antal förekomster i stadens kemikaliehanteringssystem av utpekade produkter med utfasningsämnen					120	Faststäl ls 2024	2024
Analys Årsmålet innebär en tioprocentig minskning jämfört med föregående år. Eftersom det är första gången indikatorn följs upp i nuvarande form är det svårt att uppskatta om målvärdet kommer att nås fullt ut.								
 	Antal timmar över miljökvalitetsmålet för timmedelvärdet för kvävedioxid			0 dygn	Max 175 timmar	Max 175 timmar	2024	
Analys Halterna av kvävedioxid har minskat i staden men behöver minska ytterligare att klara miljökvalitetsmålet Frisk luft. Renare fordonsflotta, ökad elektrifiering samt minskad vägtrafik är åtgärder som bidrar till lägre utsläpp av kvävedioxid. Indikatorn är ändrad och avser numera miljökvalitetsmålet Frisk luft och ingen jämförelse görs därmed med utfall VB 2023 då indikatorn avsåg antalet dygn över normvärdet.								
 	Vattenområden med förbättrad näringssituation					44 %	44 %	2024
Analys Provtagning sker i augusti och resultaten blir tillgängliga först senare under hösten. Baserat på de senaste resultaten är det osäkert om målet för 2024 kommer nås.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Trafiknämnden ska i samråd med miljö- och hälsoskyddsnämnden påbörja åtgärder utifrån utredningen om hur Världshälsoorganisationens (WHO) gränsvärden för luftkvalitet kan nås	2024-01-01	2024-12-31	

Nämndmål: 2.4.1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden har en aktiv roll i en stadsplanering som värnar miljön och människors hälsa samt säkerställer den växande stadens behov

 Uppfylls helt

I stadsplaneringen har förvaltningen en aktiv roll genom att bidra med expertkunskap inom miljö och hälsa samt hjälpa till med avvägningar för en hållbar stadsutveckling, både i tidiga skeden och under detaljplaneringen. Nämndens deltagande i detaljplaneringen framgår av processverktyget Ledstången. För alla nya detaljplaner tar förvaltningen t.ex. fram underlag till stadsbyggnadsnämndens beslut om betydande miljöpåverkan. Underlaget innehåller även en utförlig beskrivning av för detaljplanen viktiga miljö- och hälsofrågor att utreda och

beakta. I planprocessen bidrar förvaltningen med expertkunskap om bl.a. naturvärden, buller, luftkvalitet, vattenkvalitet och dagvattenhantering, markföroreningar och klimatanpassning. Exempel på aktuella stadsplaneringsprojekt där miljöförvaltningen medverkar är ombyggnationen av Centralstationen där dagvattenhanteringen är en stor fråga och programmet för Älvsjö där skyfallssituationen är en knäckfråga. Förvaltningen deltar även i projektet avseende bebyggelse på Bromma flygplats, där bland annat markföroreningsfrågan är komplex, och Slakthusområdet, som utsätts för buller från flera olika källor. Förvaltningen deltar även i planeringen av nya tunnelbanan mellan Fridhemsplan och Älvsjö som omfattar flera stadsdelar och berör ett naturreservat.

Nämndmål: 2.4.2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden har en aktiv roll i att Stockholms luftkvalitet förbättras och bullerstörningarna minskar

● Uppfylls helt

Luftkvaliteten i Stockholm har mätts i flera årtionden och den långsiktiga utvecklingen är att luften har blivit mycket bättre i och med att utsläppen av luftföroreningar har minskat kraftigt. Strängare utsläppskrav på fordon och industrier, renare bränslen, miljözoner, trängselskatt, dubbdäcksförbud m.m. har bidragit till förbättringen av luftkvaliteten i staden.

Miljö kvalitetsnormer enligt luftkvalitetsförordningen (2010:477) klaras numera nästan överallt i Stockholm. Vid Stockholms mätstationer klaras både normen för kvävedioxid (NO₂) och partiklar (PM10) sedan flera år tillbaka. Modellberäkningar visar dock att halterna fortfarande ligger över eller riskerar att överskrida normen längs några av de mest trafikerade vägarna.

För att skydda människors hälsa finns förutom normvärden även det nationella miljö kvalitetsmålet *Frisk luft*. Det finns goda förutsättningar att klara miljö kvalitetsmålet för kvävedioxid vid stadens mätstationer år 2024, men det kan inte säkerställas förrän mätningar för hela kalenderåret har slutförts. Det skulle då vara första gången miljö kvalitetsmålet klaras i Stockholm.

För partiklar (PM10) kommer miljö kvalitetsmålet inte klaras vid stadens mätstationer år 2024. Antalet tillåtna dygn över målvärdet 30 µg/m³ överskreds i slutet av maj på Hornsgatan. Även vid Trafikverkets mätstation intill E4/E20 på Lilla Essingen passerades antalet tillåtna dygn med halter över miljö kvalitetsmålet i slutet av maj. PM10-halterna kan variera stort mellan olika år beroende på mängden nederbörd och förekomsten av torra vägbanor under vårvintern.

Länets nya åtgärdsprogram för kvävedioxid (NO₂) och partiklar (PM10) fastställdes av länsstyrelsen i december 2023. Stadens nya åtgärdsprogram för buller 2024-2028 förväntas bli fastställt av kommunfullmäktige efter sommaren 2024. Förvaltningen har en kontinuerlig dialog med väghållarna gällande genomförande av åtgärdsprogrammen.

Förvaltningen deltar aktivt i projekt och nätverk som syftar till förbättrad luft- och ljudmiljö, t.ex. i projektgrupp för miljözon klass 3, i stadens bullerskyddsgrupp, det regionala bullernätverket samt inom Östra Sveriges Luftvårdsförbund.

Förvaltningen medverkar i stadsplaneringen för att nya bostäder och stadsdelar ska få en så god ljudmiljö och frisk luft som möjligt. Trafikbuller förekommer i de flesta pågående detaljplaner. Genom en medveten planering kan en god boendemiljö ofta skapas även i områden med höga buller- och luftföreningsnivåer, som exempelvis längs högt trafikerade vägar.

Förvaltningen fokuserar i sin tillsyn gällande luftkvalitet och bullerstörningar på de aspekter som har störst miljö- och hälsopåverkan. Utöver bostadsmiljö är luft- och ljudmiljö på skol- och förskolegårdar högt prioriterat. Exempelvis har förvaltningens tillsyn lett fram till att en bullerskyddskärm vid en förskola längs Valhallavägen ska uppföras.

Nämndmål: 2.4.3 Miljö- och hälsoskyddsnämnden har en aktiv roll i att miljö kvalitetsnormerna för vatten följs

● Uppfylls helt

Arbetet med att ta fram lokala åtgärdsprogram för stadens vattenförekomster (LÅP) fortskrider. Hittills har sexton åtgärdsprogram antagits av berörda nämnder och ytterligare tre förväntas bli klara för beslut under 2025. I de lokala åtgärdsprogrammen för vatten identifieras åtgärdsbehovet i den befintliga miljön och förvaltningen stöttar aktivt berörda förvaltningar och bolag i genomförandet.

Förvaltningen samverkar med genomförandeorganisationerna bland annat genom den strategiska samverkansgruppen för god vattenstatus med tillhörande samverkansgrupper för lokala åtgärdsprogram samt dagvattenhantering. Förvaltningen har även påbörjat arbetet med att stärka stödet till genomförandeorganisationerna med ett särskilt fokus på stadsdelsförvaltningarna. En workshop har hållits med stadsdelsförvaltningarna för att gemensamt identifiera hur miljöförvaltningen kan stötta i genomförandet av de lokala åtgärdsprogrammen. En uppföljande workshop planeras i höst.

Tillsyn på verksamheter som påverkar vattenkvaliteten är ett av de verktyg som pekas ut av vattenmyndigheten som viktigt för kommunen att arbeta med för att miljö kvalitetsnormerna för vatten ska kunna följas. Förvaltningen har initierat ett projekt som syftar till att öka kunskapen om hur tillsynen inom området kan utvecklas. Inom ramen för projektet kommer bland annat tillsynsstöd utifrån olika verksamheters olika påverkan på recipienterna att tas fram.

Förvaltningens tillsyn omfattar bland annat tillsyn på vägghållarnas dagvattenhantering, såväl funktionen av befintliga dagvattenanläggningar som utveckling av dagvattenrening längs de sträckor där rening idag saknas. Tillsynen av trafikkontorets hantering av vägdagvatten från de mest trafikerade vägarna i staden har intensifierats. En kartläggning av vägdagvattnets samlade miljöpåverkan är under framtagande. Under året ska trafikkontoret redovisa vilka åtgärder som är mest prioriterade att vidta utifrån ett miljönyttoperspektiv.

Förvaltningen samverkar med exploateringskontoret och idrottsförvaltningen i ett projekt som syftar till att ta fram en långsiktig plan för hur den förorenade marken på båtuppställnings-

platser kan hanteras. Projektet kan på sikt bidra till en minskad spridning av miljögifter till vatten.

Förvaltningen deltar även i forskningsprojekten MASSA och Drizzle. Inom ramen för MASSA undersöks hur staden genom lokal återanvändning av stenmassor kan skapa bättre fysiska livsmiljöer i vatten. Projektet syftar till att identifiera metoder och samarbetsformer och inspirera till en hållbar stadsutveckling i stadens vattenområden utifrån miljö kvalitetsnormerna för vatten. Drizzle är ett Vinnova finansierat kompetenscentrum för dagvatten där forskning bedrivs i syfte att skapa framtidens hållbara dagvattenlösningar. Genom kompetenscentret får staden tillgång till den senaste forskningen inom dagvatten. Staden deltar genom miljöförvaltningen, trafikkontoret och Stockholm Vatten och Avfall AB.

Förvaltningen bedriver löpande miljöövervakning i vatten i syfte att ge underlag för tillsyn, fysisk planering samt planering och uppföljning av åtgärder. Miljöövervakningsdata tillgängliggörs och kan nås av såväl interna som externa aktörer på stadens digitala plattformar. Miljöförvaltningen har även vidareutvecklat arbetet med kommunikation om vatten kvalitetsarbete i syfte att sprida kunskap om åtgärdsarbete i vatten och därmed öka möjligheterna för att nå miljö kvalitetsnormerna för vatten.

Nämndmål: 2.4.4 Miljö- och hälsoskyddsnämnden har en aktiv roll i att minska spridningen av farliga kemikalier

● Uppfylls helt

Miljöförvaltningen fortsätter att stödja stadens verksamheter med kunskap och vägledning för att undvika farliga ämnen i material som köps in eller redan finns i verksamheterna. Förvaltningen fortsätter med att på olika sätt kommunicera stödet till berörda nyckelgrupper.

Ett förslag till ny kemikalieplan för staden har tagits fram, och förslaget bereds för behandling i miljö- och hälsoskyddsnämnden i höst och därefter för antagande i kommunfullmäktige. Planen pekar ut åtgärder för stadens olika verksamheter att genomföra för att nå målet om minskad användning och spridning av skadliga ämnen, med ett särskilt fokus på att fasa ut PFAS, bisfenoler och ftalater. Utredningar genomförs därför för att identifiera var dessa ämnesgrupper kan förväntas förekomma och hur de kan undvikas. Här ingår kemiska analyser av varor, produkter och befintligt material som används och som misstänks kunna innehålla oönskade ämnen. När det gäller bygg- och anläggningsmaterial har utredningen genomförts huvudsakligen inom EU-projektet NonHazCity3.

Förvaltningen ger även stöd i tillämpningen av de system som finns för att göra kemikaliesmarta val och dokumentera användning av kemiska produkter respektive bygg- och anläggningsmaterial; Chemsoft respektive Byggvarubedömningen. Förvaltningen medverkar också med kemikaliekraV i upphandling respektive avtalsuppföljning.

I samverkan med Naturvårdsverket och Institutet för miljömedicin planeras en studie av förekomst av kemiska ämnen i damm och luft på förskolor i staden. Resultaten från studien kommer att användas tillsammans med tidigare genomförda studier för att ta fram ett program

för hälsorelaterad miljögiftsövervakning i syfte att följa utvecklingen mer långsiktigt.

Nämndmål: 2.4.5 Avfallet i Stockholm hanteras så att det inte medför negativa konsekvenser för miljö och hälsa

● Uppfylls helt

Miljöförvaltningen bedriver tillsyn avseende verksamheters och fastighetsägares hantering av avfall i syfte att den ska vara miljömässigt hållbar. Tillsynen inom Stockholm avser i huvudsak kommunalt avfall, avfall från verksamheter och tillverkning, bygg- och rivningsavfall samt matavfallsinsamling.

Förvaltningen har fortsatt särskilt fokus på att motverka illegal avfallshantering. Under 2024 har tillsynsinsatser drivits mot avfallstransportörer som är en betydelsefull länk i avfallskedjan. Exempel på ärenden kan gälla otillåtna avfallstransporter samt felaktig eller bristande hantering av farligt avfall. Förvaltningen har även deltagit i stadens projekt *Samordnad tillsyn*, där tillsyn av avfallshantering hos verksamheter som misstänkts missköta sin avfallshantering ingått. Miljöförvaltningen handlägger även inkommande klagomålsärenden på bristfällig avfallshantering, ofta framförda av invånare i kommunen. Dessa fall handlar ofta om nedskräpning.

KF:s inriktningsmål: 3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

● Uppfylls helt

Nämndens verksamhet bedrivs på ett kostnadseffektivt sätt där arbetssätten kontinuerligt utvecklas och förbättras. Ett proaktivt utvecklingsarbete bedrivs där processer som kan vara lämpliga för digitalisering identifieras löpande. Förvaltningen både deltar i och driver utvecklings- och innovationsprojekt för att skapa och sprida nya lösningar som ger god miljönytta. Miljö- och hälsoskyddsnämndens tillsyn och kontroll är rättssäker och opartisk och genom likabehandlingsprincipen skapas förutsägbarhet för stadens företagare. Förvaltningen samverkar också med akademien för att enklare kunna ta del av nya forskningsrön samt som ett led i den framtida kompetensförsörjningen. Som en del av stadens egen ekonomi kan nämnden uppvisa en god budgethållning och noggrann kontroll av kostnader samt en fortsatt hög självfinansieringsgrad.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd

● Uppfylls helt

Miljö- och hälsoskyddsnämnden driver ett effektiviseringsarbete i linje med stadens kvalitetsprogram i form av digitalisering, ständiga förbättringar och där det är möjligt och önskvärt nyttjande av innovativa lösningar. Administrativa rutiner förenklas och nya lösningar övervägs för att minska kostnader samtidigt som lika mycket eller mer arbete utförs inom nämndens uppdrag. Köp av tjänster övervägs när det är effektivt.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %			96,6 %		100 %	100 %	Tertial 2 2024
● Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %			96,6 %		100 %	100 %	Tertial 2 2024
● Nämndens prognossäkerhet T2				-3 %		+/- 1 %	+/- 1 %	2024

Nämndmål: 3.1.1 Miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet är kostnadseffektiv

● Uppfylls helt

För tillsynens avgifter gäller den grundläggande principen att tid för vilken verksamhetsutövarna har betalat, ska återgäldas med tillsynstid. Detta är ett fundament för en legitim kommunal tillsyn. Varje tillsynsobjekt besöks dock inte årligen utan för många objekt med fast årlig avgift sker tillsynen med något eller några års mellanrum. Nämnden följer upp detta på objektsnivå och per tillsynsområde. Detta är också en utgångspunkt i den årliga taxeöversynen.

Tillsynsverksamheten löper huvudsakligen på enligt plan. Personalomsättning, vakanta tjänster samt sjukskrivningar påverkar dock tillsynsverksamheten i viss grad i form av både lägre intäkter samt lägre personalkostnader. För närvarande bedömer förvaltningen att tillsynsintäkterna minskar med cirka 1,4 mnkr inom miljöbalkstillsynen, detta vägs dock till stor del upp av minskade kostnader. Avseende livsmedelskontroll så bedöms intäkterna bli cirka 1,8 mnkr lägre, främst på grund av minskade kontrollavgifter. Differensen mot budget beror på att verksamhetsplaneringen för 2024 fastställdes innan ett helt verksamhetsår med efterhandsdebitering var genomfört. Den debiteringsnivå som nu prognosticeras bedöms vara en rimlig nivå för kontrollavgifterna. Även här vägs de minskade intäkterna till viss mån upp av minskade kostnader.

Förvaltningen har inarbetade rutiner för kontroll av arbetet inom tillsynen och följer noggrant kostnadsnivån samt att fakturerade timmar till verksamhetsutövare med fast årlig avgift också är levererade. Utfallet följs dock upp först i verksamhetsberättelsen eftersom det är då det finns kompletta uppgifter om debitering och registrering av arbetade timmar.

Taxeöversyn för taxa 2025 har gjorts under våren och förslag till ny taxa behandlades i nämnden i juni.

Nämndmål: 3.1.2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska bidra till att Stockholms stads upphandlingar är hållbara

● Uppfylls helt

Förvaltningen bistår löpande med expertkunskap så att relevanta krav på kemikalier, energi, klimat, cirkularitet och miljö ställs vid upphandlingar. Det gäller till exempel vid ny- och ombyggnationer, förvaltning av grönområden, solenergianläggningar, städtjänster, fordon och transporter samt flertalet av de centralupphandlingsområden som servicenämnden ansvarar för såsom bland annat förbrukningsartiklar, livsmedel, yrkeskläder, tvätt- och textilservice samt AV-utrustning. Förvaltningen har också bistått vid uppföljning och avtalsförvaltning och utvecklar och underhåller stöd och vägledning för hållbara köp.

Som en följd av den tidsbegränsade förstärkningen av centrum för cirkularitet har förvaltningen kunnat växla upp den operativa samordningen av kravställan och uppföljning, dels inom förvaltningen, dels tillsammans med serviceförvaltningen. Även den strategiska samordningen tillsammans med stadsledningskontoret har stärkts.

Förvaltningen ansvarar för inköpskategorin fordon och har bistått förvaltningar och bolag med råd och stöd vid inköp personbilar, lätta och tunga lastbilar, bussar och cyklar. Staden köper bara in miljöbilar, och majoriteten av fordonsanskaffningen består av elbilar. Förvaltningen har även deltagit i inköpskategorierna för lokalvård, inredning, måltider och livsmedel, el, vitvaror och storköksutrustning samt park, gata och parkering.

Nämndmål: 3.1.3 Miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet är innovativ och använder digitala verktyg

● Uppfylls helt

Flera digitaliseringsinsatser pågår på förvaltningen. Bland dessa kan nämnas förenklad tjänst för att få ut intyg för registrerad livsmedelsverksamhet, analysverktyg för elförbrukning i syfte att optimera tariffabonnemang, pilot avseende AI för beslutsstöd och förenklad inrapportering av stationära köldmedelsanläggningar. Förstudier kring digital delgivning och grannyttran är påbörjad. Förvaltningen har också infört fyra ”robotar” som automatiserar delar av handläggningen.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb

● Uppfylls helt

Förvaltningen arbetar med att i största möjliga mån erbjuda platser för feriearbeten, examensarbeten och praktikplatser och samverkan med arbetsmarknadsförvaltningen sker för att finna matchningar för Stockholmsjobb. Förvaltningen samverkar också med akademien som ett led i den framtida kompetensförsörjningen.

Förvaltningen arbetar utifrån stadens näringslivspolicy, och en väl fungerande tillsyn och kontroll gynnar vidare stadens näringslivsklimat. Det ska vara enkelt, både som medborgare och som företag, att komma i kontakt med miljöförvaltningen. Förvaltningen fortsätter sitt utvecklingsarbete i syfte att underlätta för företagen samtidigt som tillsynen effektiviseras. För att ytterligare förbättra informationen till företag och bibehålla ett gott bemötande vid inspektion fortsätter arbetet med fördjupade analyser av NKI-resultatet (nöjd kund index). Vidare fortsätter tillsynen med fokus på att bekämpa matfusk, avfallsfusk och annan brottslighet.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Antal tillhandahållna platser för feriejobb	17 st			30	17 st	30 st	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial 2 2024
Analys								
Miljöförvaltningen lyckades under 2023 tillhandahålla ett stort antal platser för feriejobb, och resultatet för helåret 2023 överskred med stor marginal förvaltningens uppsatta mål. Förvaltningen har haft som avsikt att försöka nå samma nivå även under 2024 men ser att det inte kommer vara möjligt. Förvaltningen hade under 2023 specifika insatser som bedömdes vara lämpliga för feriearbete. Förvaltningen erbjöd bland annat utåtriktat arbete, där ungdomar kommunicerade miljöfrågor med andra ungdomar. Vid utvärdering framkom dock att flera ungdomar inte var helt nöjda med dessa uppgifter, då flera förväntade sig mer renodlade kontorsuppgifter. Förvaltningen har därför i år inte prioriterat denna typ av utåtriktat arbete (och utvärderingen har visat på goda resultat), och därmed finns heller inte möjlighet att erbjuda lika många platser. Nuvarande helårsprognos för 2024 bedöms ligga på en nivå motsvarande det förvaltningen kan tillhandahålla. Förvaltningen arbetar parallellt med att bereda fler platser för praktik, bland annat genom pågående samarbete med Stockholms universitet för att hitta en lämplig form för arbetsintegrerad utbildning. En ansökan om YH-utbildning i länet inom miljö- och hälsoskydd förbereds. Om en sådan YH-utbildning beslutas förbinder sig förvaltningen även till att ta emot praktikanter genom nämnd utbildning.								
● Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	3 st			3	3 st	2 st	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial 2 2024
● Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	6 st			7 st	8 st	8 st	Tas fram av nämnd	Tertial 2 2024
  Näringslivets nöjdhet vid kontakter med	77			82		82	73	2024

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
staden som myndighet								
Analys								
Resultatet avser helåret 2023. Resultat för 2024 väntas under våren 2025. Resultatet varierar naturligt mellan åren, och ligger konsekvent runt 80 vilket är ett mycket bra resultat. En förklaring till att resultatet sjunkit något är livsmedelskontrollens övergång till efterhandsdebitering.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med arbetsmarknadsnämnden, exploateringsnämnden, kulturnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, servicenämnden, socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, utbildningsnämnden och Stockholm Business Region AB se över och revidera stadens näringslivspolicy samt ta fram en bilaga till näringslivspolicyn med en etableringsstrategi för Stockholm	2024-01-01	2024-12-31	

Nämndmål: 3.2.1 Miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet är effektiv med hög professionalitet och god service

 Uppfylls helt

Nämndens båda myndighetsområden har under de senaste åren visat mycket goda resultat i de årliga NKI-mätningarna (nöjd kund index). Resultatet för miljö- och hälsoskydd uppgick under 2023 till 76 (där motsvarande resultat för 2022 var 80) och livsmedelskontroll nådde ett resultat om 78 (81). NKI för miljö- och hälsoskyddsnämndens miljöbalkstillsyn och livsmedelskontroll sammantaget uppnådde för 2023 ett resultat på 77. Nämnden uppvisar fortsatt höga resultat, och viss variation mellan åren är naturligt. Resultat för 2024 finns tillgängligt först våren 2025.

En anledning till det något lägre resultatet är införandet av ett nytt system för finansiering av livsmedelskontrollen där företagen bär sina egna kostnader, till skillnad mot tidigare då systemet var mer schabloniserat. Detta betyder att vissa verksamheter får högre avgifter, vilket påverkar resultatet för samtliga frågor.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Behandla anmälningar enligt miljöbalken inom sex veckor	100 %			99 %	90 %	90 %		Tertial 2 2024
 Företagen uppfattar inspektörerna som professionella	79			84		84		2024

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Analys								
Resultatet avser helåret 2023. Resultat för 2024 väntas under våren 2025. Resultatet varierar mellan åren, och på samma sätt som för förvaltningens totala NKI så är en förklaring livsmedelskontrollens övergång till efterhandsdebitering. Vid jämförelse av resultatet för frågan "hur nöjd var du totalt sett med kompetensen" med resultatet avseende vad de tillfrågade företagen tycker om avgiften syns tydligt att företag är som mest missnöjda med kompetensen om de samtidigt anser att avgiften inte är rimlig.								
●	Handläggning av anmälan om misstänkt matförgiftning påbörjas senast arbetsdagen efter inkommen anmälan	99,56 %		99,14 %	90 %	90 %		Tertial 2 2024
●	Handläggning av värmepumpansökn ingar ska påbörjas senast efter 5 arbetsdagar.	100 %		100 %	95 %	95 %		Tertial 2 2024
●	Miljörapporter besvaras senast 30 juni	100 %		94,8 %	95 %	95 %		Tertial 2 2024

Nämndmål: 3.2.2 Miljö- och hälsoskyddsnämndens samverkan med universitet och högskolor är god

● Uppfylls helt

En god samverkan med universitet och högskolor är viktig för framtida kompetensförsörjning samt för att stärka övergången från studier till arbete. Efterfrågan på kompetens inom miljö-, klimat- och hälsoskyddsområdet kommer att öka och antalet studenter som söker sig till passande utbildningar minskar, vilket är en utmaning för förvaltningens kompetensförsörjning. Förvaltningen arbetar därför vidare med olika strategier för att öka attraktiviteten till yrkesområdet samt för att utveckla och förändra arbetssätt för att klara av kompetensförsörjningen.

Förutom de praktikplatser som förvaltningen tillhandahåller stärker förvaltningen samverkan med relevanta utbildningsinstitutioner ytterligare genom att bland annat tillsammans med Stockholms universitet erbjuda möjlighet till arbetsintegrerad inspektörsutbildning samt stötta en ansökan till möjlig YH-utbildning med säte i Södertälje.

Förvaltningen samverkar också med universitet för möjligheten att ta del av relevanta forskningsresultat och för att påverka fokus för verksamhetsnära forskningsområden.

I kunskapshöjande syfte medverkar förvaltningen bland annat i det kompetenscentrum för dagvatten (Drizzle) som leds av Luleå Tekniska universitet. Inom det strategiska partnerskapet mellan staden och Stockholms universitet har ett antal områden identifierats avseende gemensamma utvecklingsinsatser kring miljö och klimat. Förvaltningen har även ett nära samarbete med KTH kring urban energianvändning och samverkar med akademien kring

projektutlysningar nationellt och inom EU.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.3 I Stockholm ska alla ha rätt till ett bra boende som de har råd med

● Uppfylls helt

Tillsyn av fastighetsägares egenkontroll, riktad bostadstillsyn samt handläggning av klagomål på störningar i bostäder leder till att inomhusmiljön för boende i staden kontinuerligt förbättras. Miljöförvaltningen involveras också i ett tidigt skede i stadens planprocesser, för att miljö- och klimatkrav ska kunna tillgodoses på ett kostnadseffektivt sätt.

Mycket av miljö- och hälsoskyddsnämndens pågående arbete ligger i linje med intentionerna för Fokus Järva, där den riktade bostadstillsynen i socioekonomiskt svagare områden är ett exempel. Miljöförvaltningen ska under 2024 arbeta med att synliggöra sin närvaro i området än mer, stärka samverkan med Järva stadsdelsförvaltning samt utöka arbetet inom relevanta områden. Förutom ordinarie tillsyn enligt miljöbalken och kontroll enligt livsmedelslagstiftningen ska nämnden bl.a. i samverkan med Järva stadsdelsförvaltning ordna dialoger med invånare, civilsamhälle och näringsliv inom relevanta områden. Som ett led i att involvera dessa målgrupper i lokalt omställningsarbete för minskat klimatavtryck har ett EU-finansierat projekt startat. Järva är ett av de sex utvalda områdena inom projektet. Exempel på andra genomförda insatser riktade till invånare i Järva är ett publikt evenemang som genomfördes i samband med biologiska mångfaldens dag i maj.

För att underlätta för nystartade företag inom livsmedelsbranschen har förvaltningen genomfört rådgivning i Järva genom en informationsträff i Rinkeby i juni. Arbetet har skett i samarbete med Stockholm Business Region, Järva stadsdelsförvaltning och lokalt näringsliv.

Riktade tillsynsinsatser avseende bl.a. centrumanläggningar och olaglig avfallshantering bidrar till ökad trygghet i området. Förvaltningen kommer också att lägga särskilt fokus på åtgärder för att gynna den biologiska mångfalden i Järva, och särskilda insatser har genomförts för utökad skötselrådgivning till de förvaltade förvaltningarna av skyddad natur runt Järva.

Även arbete för att minska effekterna av värmebölja är aktuellt i bl.a. Järvaområdet. Detta är en del av stadens arbete med en rättvis klimatomställning, men insatserna kommer även ske inom andra delar av staden vid sidan av Järvaområdet. Vid projektansökningar överväger förvaltningen löpande om planerade åtgärder kan vara lämpade för Järvaområdet.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska vidareutveckla den riktade tillsynen av centrum- och flerfamiljsfastigheter med särskilt fokus på fokusområden. Arbetet sker i samråd med stadsbyggnadsnämnden och Storstockholms brandförsvaret för att möjliggöra riktade gemensamma insatser. I uppdraget ingår information till boende och andra berörda om rättigheter och möjligheter att anmäla brister i fastigheternas skick, avfallshantering och underhåll	2024-01-01	2024-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Stadsbyggnadsnämnden ska i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden och i samråd med Storstockholms brandförsvaret utreda arbetssätt för att identifiera byggaktörer som inte uppvisar god förvaltningskvalitet med syfte att inkludera den information i bedömning av planbesked för att säkerställa god förvaltningskvalitet hos byggaktörer som beviljas planstart	2024-01-01	2024-12-31	

Nämndmål: 3.3.1 Bostäder och andra vistelsemiljöer ska inte medföra risk för människors hälsa

Uppfylls helt

Miljö- och hälsoskyddsnämnden bedriver tillsyn i syfte att förebygga risk för människors hälsa till följd av olägenhet i bostäder i hela staden. Tillsynen bedrivs genom riktad tillsyn av flerbostadshus, handläggning av inkomna klagomål på störningar i bostäder, riktad tillsyn av fastighetsägares egenkontroll samt tillsyn rörande mätning av radon i flerbostadshus. Tillsynen bedrivs i hela staden, men den riktade tillsynen av flerbostadsfastigheter är fokuserad till områden som är socioekonomiskt utsatta. Antalet inkomna klagomål under året fortsätter öka och är fler än samma period förra året. Andelen avgjorda ärenden under året där förbättrande åtgärder vidtagits uppgick under perioden till 83 procent.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel flerbostadsfastigheter i de kommunala bostadsbolagen som har kontrollerats avseende radon och har radonvärden under referensvärdet 200 Bq/m ³ luft.				83		86 %		2024
Analys								
De kommunala bostadsbolagen har börjat mäta om i sina fastigheter. Vid ommätning så har vissa fastigheter, som tidigare haft radonvärden under referensnivån, nu radonvärden över referensnivån. Därför ligger årsmålssiffran lägre än för flerbostadsfastigheter totalt i staden, där huvuddelen av de ingående fastigheterna är mätta och i förekommande fall åtgärdade för första gången. Det medför också att det är något osäkert om årsmålet helt kommer att nås.								
 Andel flerbostadsfastigheter i staden (totalt) som är kontrollerade avseende radon och har radonvärden under referensvärdet 200 Bq/m ³ luft i %.				90		90 %		2024

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Respons på klagomål lämnas och kontakt med utpekad störningskälla tas inom två veckor.	97,7 %			95,9 %	95 %	95 %		Tertial 2 2024

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb

 Uppfylls helt

Miljöförvaltningen strävar efter att vara en attraktiv arbetsgivare med bra villkor och god arbetsmiljö för ett hållbart arbetsliv. Förvaltningen arbetar kontinuerligt för att skapa ett öppet arbetsklimat där medarbetarna känner delaktighet, engagemang och trivsel på sin arbetsplats. En årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet (SAM) säkerställer att förvaltningen lever upp till lagar, föreskrifter, och arbetsmiljöpolicy samt följer befintliga rutiner. Denna årliga uppföljning utgör även grunden för fortsatt utveckling av det systematiska arbetsmiljöarbetet för att skapa en god arbetsmiljö som främjar hälsa och säkerhet.

Ledarskapet inom förvaltningen ska präglas av tillit och hög delaktighet från medarbetarna för att gemensamt utveckla verksamheten. Cheferna ska ges förutsättningar för att leda komplexa uppdrag i förändring. Ledarskapet baseras på stadens chefsprofil, där kompetenser som helhetssyn, mål- och resultatorientering, utvecklingsinriktning, tydlighet och samarbetsförmåga lyfts fram. Förvaltningen satsar på gemensamma utvecklingsinsatser för alla chefer.

Förvaltningen genomför under året en verksamhetsanalys i enlighet med den av kommunfullmäktige beslutade riktlinjen för stadens chefsstruktur.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Aktivt Medskapande-index	83	83	83	84		84	83	2024
Analys								
Förvaltningen uppnår fortsatt goda resultat även om den ambitiösa målnivån inte fullt uppnås.								
  Sjukfrånvaro	3,7 %	2,5 %	4,2 %	3,2 %	3,2 %	3 %	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial 2 2024
Analys								
Förvaltningens bedömning är att sjukfrånvaron för helåret kommer att ligga i nivå med föregående år. Målet för året uppnås i sådana fall inte fullt ut, men det bör framhållas att förvaltningen fortsatt har en relativt sett låg sjukfrånvaro.								

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Sjukfrånvaro dag 1-14 	1,2 %	0,7 %	1,4 %	1 %	1,5 %	1,5 %	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial 2 2024

Nämndmål: 3.4.1 Miljöförvaltningen är en attraktiv arbetsgivare med en hälsosam arbetsmiljö och gott ledarskap

 Uppfylls helt

Miljöförvaltningen erbjuder attraktiva arbetsvillkor, inklusive flexibla arbetstider och moderna arbetsformer som främjar en balans mellan arbete och privatliv. Denna flexibilitet är avgörande för att göra förvaltningen till en attraktiv arbetsgivare. Medarbetare ska uppleva att deras arbete är meningsfullt och att de har stöd från såväl kollegor som chefer. Förvaltningen fortsätter att främja ökat samarbete mellan olika verksamhetsområden, vilket leder till större miljönytta för stockholmarna.

Förvaltningen fortsätter också att satsa på kompetensförsörjning enligt den beslutade kompetensförsörjningsplanen för perioden 2024–2026. En av de planerade aktiviteterna är att stärka arbetsgivarvarumärket för att attrahera nya medarbetare och behålla nuvarande kompetens.

Även om den totala sjukfrånvaron ökat något, ligger den fortfarande på en relativt låg nivå. Förvaltningen arbetar med arbetslivsinriktad rehabilitering för att stötta den som drabbats av sjukdom att återfå sin arbetsförmåga. Dessutom fortsätter det aktiva friskvårdsarbetet, bland annat genom att från och med våren 2024 erbjuda ledarledda träningspass utomhus tillsammans med övriga förvaltningar i Tekniska nämndhuset.

Förvaltningen uppnår fortsatt högt resultat i medarbetarenkäten med ett resultat på 83 i aktivt medskapandeindex (AMI), vilket ligger i nivå med kommunfullmäktiges årsmål.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden

 Uppfylls helt

Inom ramen för stadens nya process för risk- och sårbarhetsanalyser (RSA) har en ny omgång av RSA steg 1-4 genomförts och kommer att rapporteras till stadsledningskontoret i september. RSA:n kommer, liksom tidigare, att ligga till grund för förvaltningens fortsatta arbete med kontinuitetsplanering.

Förvaltningen har även genomfört en övning av den nya krigsledningsorganisationen i samband med stadens övergripande övning Stadsö24.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel elektroniska inköp				87,6 %		85 %	Tas fram av nämnd/styrelse	2024
  Andel upphandlade avtal där kontinuerlig uppföljning genomförts				100 %		85 %	81 %	2024
  Genomförda åtgärder inom risk- och sårbarhetsanalys	100 %					100 %	100 %	2024

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete servicenämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden utreda hur miljöspendanalys kan införas på stadens inköp	2024-01-01	2024-12-31	

Nämndmål: 3.5.1 Miljö- och hälsoskyddsnämndens beredskapsplanering är god

 Uppfylls helt

Arbetet med beredskapsplanering har fortsatt hög prioritet. Förvaltningen har sedan 2023 både en helt ny planering för sin krisledningsorganisation, och en nybildad krigsorganisation.

Vid upphandling genomförs relevanta kontroller för att tillse att leverantörer lever upp till gällande lagar och regler.

Förvaltningen har, liksom övriga staden, ett ökat fokus på informationssäkerhet under 2024.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.6 Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser

 Uppfylls helt

Förvaltningens tillsyn av bl.a. miljöfarliga verksamheter, hygienverksamheter och kontroll av livsmedelsanläggningar är en viktig del av det trygghetsskapande arbetet. Under året fortsätter även de mer riktade insatserna mot livsmedelsfusk och avfallsfusk.

Arbete mot välfärdsbrott

Förvaltningen arbetar för att motverka välfärdsbrottslighet främst genom tillsyn och kontroll. Genom arbetet i det stadsövergripande projektet *Samordnad tillsyn* genomförs insatser tillsammans med andra förvaltningar i staden samt med statliga myndigheter. Bland annat fokuseras miljöförvaltningens insatser mot illegal avfallshantering och livsmedelsfusk. En

myndighetsgemensam tillsynsinsats riktad mot thaimassagesalonger har också genomförs. Utöver detta utförs t.ex. insatser som krogtillsyn med polis och socialförvaltningens tillståndsenhet. Förvaltningen gör löpande kontroller i Årsta partihandelsområde, och under hösten ökar närvaron i området, bl.a. i samarbete med polisen.

Miljöförvaltningen har fortsatt arbetet med att utveckla avfallstillsynen i syfte att motverka illegal hantering av avfall. Transportörer belägna inom Stockholms kommun som har ett giltigt tillstånd att transportera avfall granskas under året. Tillsynen av transportverksamheterna sker förannmält och vid tillsynen granskas bolagens rutiner för efterlevnad av villkor enligt deras transporttillstånd, med särskilt fokus på hantering av farligt avfall. Härutöver genomförs oanmälda inspektioner i anslutning till en avfallsanläggning belägen inom kommunen. Vid den tillsynen kontrolleras bland annat att den enskilda transportören har tillstånd för transporten och efterlever villkoren för det transporttillstånd transportbolaget innehar samt att transportdokument medföljer transporten vid transport av farligt avfall. Förvaltningen kommer också delta i en gemensam tillsynsinsats som Länsstyrelsen i Stockholm anordnar, tillsammans med flera andra kommuner inom länet.

Förvaltningen följer upp tips på bristande avfallshantering samt initierar tillsyn utifrån misstänkt misskötsamhet inom avfallsområdet. Förvaltningen får information om företag som kan misstänkas hantera avfall felaktigt genom kartläggning via internetökningar eller genom inventering av vissa industriområden.

Nämndmål: 3.6.1 Konsumenterna i Stockholm har säkra livsmedel och blir inte vilseledda av felaktig märkning

● Uppfylls helt

Miljöförvaltningen utför kontinuerligt kontroll av stadens livsmedelsverksamheter för att upptäcka avvikelser och följa upp dessa med syfte att säkra livsmedel saluhålls och serveras i staden. I början av året prioriteras kontroll av nyregistrerade anläggningar.

Livsmedelskontrollen räknar med att genomföra samtliga planerade kontroller och t.o.m. juli har cirka 3500 kontroller genomförts av de 7000 planerade och händelsestyrda kontroller som ska göras under året.

Under året har kontrollen bl.a. fokus på livsmedelsinformation vid e-handel, spårbarhet av kött samt kontroll av kontaktmaterialverksamheter. Kontroller kommer även göras på märkning med fokus på teckenstorlek och läsbarhet, en aktivitet som utgår från ett av de fokusområden som fastighetsnämndens och miljö- och hälsoskyddsnämndens gemensamma råd för funktionshinderfrågor fastställt.

Nämndmål: 3.6.2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden arbetar brottsförebyggande genom att upptäcka och motverka livsmedelsbedrägerier och fusk

● Uppfylls helt

Den planerade proaktiva kontrollen med fokus på livsmedelsfusk utvecklas, inte minst genom bevakning av ett antal anläggningar där fusk tidigare förekommit.

Genomförande av gemensamma kontroller inom ramen för det stadsövergripande projektet *Samordnad tillsyn* har påbörjats och flera insatser har genomförts. Bl.a. har tillsyn genomförts vid centrumanläggningar och restauranger.

Samarbetet med polisen har ökat genom att förvaltningen deltar på insatser med A-krim (myndighetssamverkan mot arbetslivskriminalitet) och genom att kontakt etablerats med nya avdelningar inom polisen utöver de inarbetade samordnade myndighetsgemensamma insatser som har pågått under många år.

Under året presenterade utredningen mot fusk i livsmedelskedjan sitt betänkande ”Stärkt kontroll av fusk i livsmedelskedjan” (SOU 2024:44) som föreslår en ny organisation för planerad fusk kontroll. I korthet säger utredningen att det finns brister i den planerade fusk kontrollen, och att det behövs ett utökat centralt ansvar.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.7 Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt

● Uppfylls helt

Alla kommunala verksamheter har en viktig uppgift i att säkerställa likabehandling och tillgänglighet för kommunens invånare. Miljöförvaltningen arbetar kontinuerligt med kompetensutveckling för att främja ett gott bemötande både internt och externt samt för att förebygga och förhindra diskriminering och kränkande särbehandling. Klarspråk är en central del av förvaltningens arbete, vilket gör det enklare för alla, oavsett bakgrund, att ta del av nämndens beslut och information.

Miljöförvaltningen bedriver också, i enlighet med stadens internationella strategi och miljö- och hälsoskyddsnämndens riktlinjer för EU-policyarbete, ett aktivt påverkansarbete genom ett antal europeiska nätverk för att driva stadens och nämndens intressen.

Den 1 maj startade projektet Scale Stockholm som syftar till att underlätta invånarens omställning för minskat klimatavtryck. Metoder ska prövas och utvärderas vilket kan skapa förutsättningar för medborgardialog och/eller medborgarbudget. Förvaltningen har tillsammans med stadsledningskontoret genomfört inledande workshops med involverade stadsdelar, fackförvaltningar och externa parter.

Förvaltningen har länge arbetat med olika insatser inom jämställdhets- och diskrimineringsområdet. Exempelvis genomförs årligen en omfattande lönekartläggning för att säkerställa att osakliga löneskillnader mellan könen inte förekommer. Förvaltningen bedriver också ett aktivt likabehandlingsarbete utifrån diskrimineringslagstiftningen för att

främja lika rättigheter och möjligheter, och tillämpar kompetensbaserad rekrytering för att alla kandidater ska behandlas likvärdigt.

Inom tillsynen tillämpas ett humanperspektiv där åtskillnad inte görs mellan könen utan lagstiftningen betonar likabehandling. Förvaltningens arbete kan således bidra till jämställd hälsa, där alla stadens medborgare ska ha lika möjligheter till exempelvis en god boendemiljö. Det ska finnas ett jämställdhets- och ett inkluderande perspektiv i det dagliga arbetet, i alla delar av organisationen. Servicen ska vara god och likvärdig för alla oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, trosuppfattning, funktionsvariation, sexuell läggning och ålder. Förvaltningen arbetar kontinuerligt med kompetensutvecklingsinsatser kring bland annat bemötande, normkritik och jämställdhet.

Miljöförvaltningen har återkommande dialog med stadens barnombudsman och deltar i nätverksmöten inom området. Inom nätverket bidrar förvaltningen till stadens barnrättsarbete genom att dela med sig av goda exempel, exempelvis när det gäller barnkonsekvensanalyser, men även genom att bidra med kunskap om hur förvaltningen arbetar förebyggande när det gäller miljö- hälsoskydd inom områden som påverkar barns vardag, t.ex. skolor och förskolor samt andra livsmiljöer där barn vistas stadigvarande.

Arbetet med att kontinuerligt tillgänglighetsanpassa kommunikation, översätta vid behov och i övrigt uttrycka sig enligt principer för Klarspråk fortsätter som planerat. För att ytterligare öka tillgängligheten för alla invånare har arbetet med att omvandla digitala blanketter till formulär och e-tjänster fortsatt, liksom att översätta fler delar av start.stockholm till engelska.

Agenda 2030

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har eget ansvar eller delansvar för stadens genomförande av fyra av målen i Agenda 2030;

- Mål 7. Hållbar energi för alla (miljö- och hälsoskyddsnämnden)
- Mål 12. Konsumtion och produktion (miljö- och hälsoskyddsnämnden)
- Mål 14. Hav och marina resurser (miljö- och hälsoskyddsnämnden)
- Mål 15. Ekosystem och biologisk mångfald (exploateringsnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden)

Mål 7. Hållbar energi för alla (miljö- och hälsoskyddsnämnden)

Förvaltningen driver ett löpande arbete med mer energieffektiva fordon (framförallt elfordon), ökad andel bibränslen, utfasning av fossila uppvärmningssystem, energieffektivisering i byggnader, ökad förnybar elproduktion och minskat effektuttag. Förvaltningen har även påbörjat analys av stadens elabonnemang för att utreda möjligheter till kostnadsbesparingar kopplat till elanvändning. Förvaltningens arbete bidrar till att nå målet *Hållbar energi för alla* liksom till att nå stadens klimatmål samt nationella och globala klimatmål.

Mål 12. Konsumtion och produktion (miljö- och hälsoskyddsnämnden)

Förvaltningens löpande arbete med att aktivt kommunicera och bidra till åtgärder i stadens styrdokument har genomförts som planerat. Ett exempel på insats är kommunikation i sociala medier som ger ungdomar råd om exponering av kemikalier kopplat till olika konsumtionsvanor. Ett annat exempel är förberedelser för kommande insats under hösten där invånare ska få anpassade tips för omställning av den egna konsumtionen, baserat på data om nuvarande konsumtionsmönsters klimatavtryck i området där invånaren bor. Under våren har även ett arbete startat med att, inom sex valda områden i staden, förbereda så kallade lokala omställningsarenor för att, i dialog med invånare, näringsliv och civilsamhälle, ställa om för minskat klimatavtryck.

I syfte att minska miljöpåverkan från stadens konsumtion, har arbetet med att stödja förvaltningars och bolags inköpsarbete samt delta i stadens kategoristyrningsorganisation fortsatt. Ett konkret exempel är arbetet med att minska onödig användning av plast och kemiska produkter, samt minskat matsvinn inom projektet *Hållbar vård och omsorg*. Lärdomar från projektet har nu även överförts till skolkök där liknande arbete kommer att prövas och genomföras under hösten.

Mål 14. Hav och marina resurser (miljö- och hälsoskyddsnämnden)

Arbetet med att ta fram lokala åtgärdsprogram för stadens vattenförekomster (LÅP) fortskrider. Hittills har 16 åtgärdsprogram antagits av berörda nämnder och ytterligare tre förväntas vara färdiga för beslut under 2025. Förbättrad vattenkvalitet i kustvatten kräver åtgärder i uppströms liggande sjöar och vattendrag såväl som i själva recipienterna. Samverkan med kommunerna kring Lilla Värtan och Strömmen pågår och LÅP för dessa kustvatten förväntas antas våren 2025.

Förvaltningen samarbetar med genomförandeorganisationerna för att bereda väg för ett fysiskt åtgärdsprogram enligt åtgärdsprogrammen genom förvaltningsövergripande samarbete i strategiska samverkansgruppen, gruppen för lokala åtgärdsprogram samt dagvattengruppen. Miljöövervakningen av miljögifter och ekologisk status utgör en viktig grund för arbetet med åtgärdsprogram och för uppföljningen av miljötillståndet och det fysiska åtgärdsprogrammet.

Genomförande av de stadsdelsvisa åtgärdsförslagen för biologisk mångfald (SÅF) är även viktigt för att nå måluppfyllelse för mål 14.

Samverkan inom projektet Ekosystembaserad havsmiljöförvaltning och Svealands kustvattenvårdsförbund, nätverket för Sveriges kuststäder kring levande strandzoner samt MASSA-projektet utgör viktiga nätverk för miljöförvaltningens kustvattenarbete.

Mål 15. Ekosystem och biologisk mångfald (exploateringsnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden)

Miljöförvaltningen bidrar till att nå mål 15 genom att aktivt stödja stadens genomförandeorganisationer i åtgärdsarbetet samt genom framtagande av planeringsunderlag som kan användas i stadsutvecklingsprocessen. Stadens handlingsplan för biologisk mångfald

utgör plattform för samverkan både inom staden och med externa parter så som näringsliv, fastighetsägare och föreningsliv. Effekter av implementeringen av handlingsplanen är exempelvis det pågående arbetet med åtgärder enligt de stadsdelsvisa åtgärdsförslagen för biologisk mångfald som förvaltningen har tagit fram, samt tydligare krav i upphandling av skötselentreprenader så att den biologiska mångfalden kan gynnas. En viktig aspekt för att åstadkomma synergier mellan mål 11, 14 och 15 i Agenda 2030 och hushålla med värdefull mark är att verka för mångfunktionella åtgärder där biologisk mångfald, klimatanpassning, vattenrening och rekreationsaspekter vägs samman i stadsutvecklingsprocessen.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med målansvariga nämnder och bolagsstyrelser för de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030 ta fram förslag på så kallade flaggade indikatorer i syfte att följa upp stadens arbete med att säkerställa de mänskliga rättigheterna	2024-01-01	2024-12-31	
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med målansvariga nämnder och bolagsstyrelser för de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030, revidera och uppdatera Hållbarhetsrapport 2021	2024-01-01	2024-12-31	

Nämndmål: 3.7.1 Miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet bedrivs så att mänskliga rättigheter respekteras och att ingen utsätts för diskriminering

 Uppfylls helt

Ingen ska uppleva sig diskriminerad i kontakterna med miljöförvaltningen. Servicen ska vara god och likvärdig för alla, oavsett ålder, etnicitet, funktionsvariation, trosuppfattning, kön, sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck. Genom kontinuerliga kompetensutvecklingsinsatser, som inkluderar bland annat bemötandefrågor, normkritik och jämställdhet, arbetar förvaltningen för en likvärdig service i en verksamhet fri från diskriminering där mänskliga rättigheter respekteras. Förvaltningen utarbetar årligen nya aktiva åtgärder i enlighet med diskrimineringslagstiftningen för att motverka diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter.

Nämndmål: 3.7.2 Miljö- och hälsoskyddsnämndens kommunikation ska underlätta för stadens verksamheter, näringsliv och invånare att agera i linje med gällande regelverk och agera för att uppnå stadens miljömål

 Uppfylls helt

Kommunikationen stöttar kärnverksamhet som tillsyn, expertstöd och programarbete. Målgrupper finns både inom stadens verksamheter, som andra nämnder och bolagsstyrelser, och utanför, som civilsamhälle, näringsliv och invånare.

Exempel på insatser som genomförts, tillsammans med stadsledningskontoret, Stockholm Vatten och Avfall AB och trafikkontoret, är förberedelser för lansering av Miljöprogram 2024-2030. Förberedelserna innebär bland revidering av befintlig e-utbildning och genomförande av ett möte med näringslivet inom Miljö- och klimatpakten. För att effektivt

arbete med implementering av nytt miljöprogram har även ett projekt med syfte att identifiera organisationens behov av kommunikativa stödinsatser genomförts. Ytterligare insatser som främst riktar sig inom staden är färdigställandet och lanseringen av e-utbildningen *Naturens nyttor* som stöttar arbetet med livskraftig blågrön infrastruktur och rik biologisk mångfald.

Som ett led i att involvera invånare, civilsamhälle och näringsliv i lokalt omställningsarbete har ett EU-finansierat projekt startat. Projektet pågår fram till april 2026. Andra insatser riktade till invånare är ett publikt evenemang i Järva som genomfördes i samband med biologiska mångfaldens dag i maj.

Kommunikationsinsatser genom främst sociala medier har genomförts inom områdena energirådgivning, biologisk mångfald, livsmedelssäkerhet, ungdomars påverkan av kemikalier samt luftkvalitet. Proaktivt mediearbete har bland annat resulterat i att förvaltningens arbete mot livsmedelsfusk, för förbättrad badvattenkvalitet, för ökad biologisk mångfald samt riktad bostadstillsyn har uppmärksammats.

För att underlätta för nystartade företag inom livsmedelsbranschen har förvaltningen genomfört rådgivning i Järva. Arbetet har skett i samarbete med Stockholm Business Region, Järva stadsdelsförvaltning och det lokala näringslivet.

Nämndmål: 3.7.3 Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska på internationell nivå verka för ett proaktivt miljöarbete som driver åtgärds- och utvecklingsarbete framåt

● Uppfylls helt

Förvaltningen deltar i ett antal internationella nätverk, däribland Eurocities miljöforum (med tillhörande arbetsgrupper) och trafik- och mobilitetsnätverket POLIS. Förvaltningen har delat ordförandeskap i Eurocities arbetsgrupper *Climate Change and Energy Efficiency* samt *Green Areas and Biodiversity* vilket ger goda möjligheter att driva utvecklings- och påverkansarbete inom EU tillsammans med andra städer. Förvaltningen deltar även i internationella projekt inom olika sakområden som bidrar med att ta fram ny kunskap och driva åtgärds- och utvecklingsarbetet framåt.

Dessutom bidrar förvaltningen också med underlag till stadens svar till olika samråd som EU-kommissionen genomför. Hittills i år har förvaltningen bland annat bistått stadsledningskontoret med svar på Klimat- och näringslivsdepartementets remiss om EU:s klimatmål till 2040 samt med underlag till hinder för det lokala åtgärdsarbetet i EU-direktiv och -förordningar.

Uppföljning av ekonomi

Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget

Nämndens resurser måste disponeras på effektivast möjliga sätt vilket medför behov av ständiga anpassningar och denna utveckling drivs på av kostnadsutvecklingen. Miljö- och

hälsoskyddsnämnden fortsätter att bedriva verksamheten med stor kostnadsmedvetenhet, samt med en stabil självfinansieringsgrad avseende tillsyn och kontroll.

Budgeten från kommunfullmäktige var ursprungligen netto 162,3 mnkr. I avstämningsärendet erhöll nämnden ytterligare 4,1 mnkr för vattenförbättrande åtgärder från central medelsreserv 2. Efter beviljade omslutningsförändringar och budgetjustering uppgick nämndens nettobudget till 166,4 mnkr. Tabellen nedan visar utvecklingen av nämndens budget för 2024;

mnkr	Kostnader	Intäkter	Netto
KF budget 2024	268,4	106,1	162,3
Budgetjustering för lokala åtgärdsprogram (VP)	4,1	0,0	4,1
Omslutningsförändringar (VP)	30,9	30,9	0
Budget avstämningsärendet	303,4	137,0	166,4
Budget T2	303,4	137,0	166,4

I samband med tertialrapport 2 prognostiseras ett nettoutfall om 166,4 mnkr, dvs. ett resultat i linje med budgetram. Prognosen för bruttokostnaderna uppgår till 304,4 mnkr medan intäkterna beräknas uppgå till 138 mnkr. Nämnden bedömer att tillsynsintäkter enligt miljöbalken kommer att minska något till följd av framförallt personalomsättning, vakanta tjänster och sjukskrivningar. Även livsmedelskontrollens intäkter minskar jämfört med budget. Differensen beror på att verksamhetsplaneringen för 2024 fastställdes innan ett helt verksamhetsår med efterhandsdebitering var genomfört. Den debiteringsnivå som nu prognosticeras bedöms vara en rimlig nivå för kontrollavgifterna.

Nämndens självfinansieringsgrad, som omfattar både tillsyn enligt miljöbalken och livsmedelskontroll, prognosticeras att uppgå till 67 procent för helåret. Detta är en ökning från föregående år, men oförändrad från T1, och ligger i linje med planeringen i verksamhetsplanen. Självfinansieringsgraden ligger således fortsatt på en hög och stabil nivå.

	T2 2024	T1 2024	VP 2024	T2 2023
Miljöbalkstillsyn (MB)				
<i>Självfin.grad Miljö- och hälsoskydd</i>	63,8%	63,4%	63,8%	61,6%
<i>Självfin.grad Stadsmiljö</i>	67,8%	65,3%	62,2%	64,8%
Självfin.grad MB	64,4%	63,7%	63,5%	62,0%
Livsmedelskontroll				
<i>Självfin.grad Livsmedelskontroll</i>	71,2%	72,9%	72,6%	72,0%
MHN tillsyn	67,0%	67,2%	66,9%	66,0%

Nedanstående tabell visar differensen mellan budget för 2024 och helårsprognosen för 2024 per avdelning.

mnkr	VP 2024	Prognos 2024	Differens mot VP 2024
<i>Intäkter</i>			
Luft och klimat	23,8	25,9	2,1
Livsmedelskontrollen	44,8	43,0	-1,8
Kommunikation	0,0	0,0	0,0
Miljö- och hälsoskydd	54,5	53,0	-1,5
Stadsmiljö	12,4	13,9	1,5
Verksamhetsstöd	0,0	0,4	0,4
Utveckling	0,0	0,0	0,0
FC, Nämnd, gemensamma kostnader, MSL	1,5	1,8	0,3
Summa intäkter	137,0	138	1,0
<i>Kostnader</i>			
Luft och klimat	55,1	57,6	2,5
Livsmedelskontrollen	45,9	45,4	-0,5
Kommunikation	14,8	15,0	0,2
Miljö- och hälsoskydd	62,6	59,7	-2,9
Stadsmiljö	61,7	61,5	-0,2
Verksamhetsstöd	18,0	18,4	0,4
Utveckling	5,8	5,9	0,1
FC, Nämnd, gemensamma kostnader, MSL	39,5	40,9	1,4
Summa kostnader	303,4	304,4	1,0
Netto	166,4	166,4	0,0

Differenser mot verksamhetsplan beror på följande:

- *Luft och klimat*: Avdelningen avviker endast marginellt mot budget och visar ett mindre underskott på cirka 300 tkr. Intäkterna uppskattas bli högre med cirka 2,1 mnkr och beror främst på bidrag för externfinansierade projekt som ökat då det tillkommit flera nya projekt under året. Det innebär också i sin tur ökade konsult- och personalkostnader och de totala kostnaderna prognostiseras till 2,5 mnkr.
- *Livsmedelskontrollen*: Avdelningen prognosticerar ett nettounderskott jämfört med budget med cirka 1,1 mnkr. Intäkterna bedöms bli cirka 1,8 mnkr lägre, främst på grund av minskade kontrollavgifter. Differensen mot budget beror på att verksamhetsplaneringen för 2024

fastställdes innan ett helt verksamhetsår med efterhandsdebitering var genomfört. Den debiteringsnivå som nu prognosticeras bedöms vara en rimlig nivå för kontrollavgifterna. Kostnaderna bedöms vara cirka 500 tkr lägre än budgeterat, och beror dels på lägre personalkostnader men även lägre transportkostnader.

- *Kommunikation*: Avdelningen uppskattas ligga i nivå med budget med endast marginell kostnadsökning, som hänförs till ökade konsultkostnader för en pilot avseende invånarkommunikation.
- *Miljö- och hälsoskydd*: Avdelningen prognosticerar ett nettoöverskott mot budget med cirka 1,4 mnkr. Intäkterna minskar något till följd av vakanser och sjukskrivningar för tillsynspersonal, men minskningen vägs till stor del upp av minskade personalkostnader. Avdelningen har också haft en vakant enhetschefstjänst under en längre tid vilket bidragit till kostnadsminskningen. I övrigt antas ansökningar om värmepumpar bli färre än budgeterat, en avvikelse som ändå bedöms få en begränsad påverkan.
- *Stadsmiljö*: Avdelningen prognosticerar ett nettoöverskott mot budget på cirka 1,3 mnkr. Intäkterna bedöms bli 1,5 mnkr högre än budgeterat p.g.a. att avdelningen beviljats extern finansiering i ett flertal projekt. Av försiktighetsskäl har dessa intäkter inte införlivats i budgeten i förväg. I övrigt ökar intäkterna för tillsynsområdet förorenad mark. Avdelningen har ökade kostnader om 400 tkr för konsulter, men vakanser, sjukskrivningar och försenade rekryteringar bidrar till endast en marginell ökning i kostnader totalt sett.
- *Övriga avdelningar*: Prognosticerar ett underskott om cirka 1,2 mnkr främst förklarar av att kostnaderna för personal samt konsulter bedöms öka. De ökade kostnaderna kompenseras dock i viss mån av ökad externfinansiering för bland annat projekt MSL (Miljösamverkan Stockholms län).

Resultatenheter

Nämnden har inga resultatenheter.

Investeringar

För år 2024 uppgår nämndens investeringsutgifter till 1,3 mnkr vilket fördelas som kostnad på flera år. Investeringarna avser framförallt utrustning för SLB-analys. Investeringarna beräknas ligga i nivå med verksamhetsplan 2024.

Försäljningar av anläggningstillgångar

Nämnden har ingen försäljning av anläggningstillgångar under perioden.

Verksamhetsprojekt (driftprojekt)

Nämnden har inga verksamhetsprojekt där kostnaderna bedöms överstiga 50 mnkr, som har betydande påverkan på stadens ekonomi eller berör frågor som är av strategisk vikt.

Omslutningsförändringar

Nämnden ansöker inte om några omslutningsförändringar.

Budgetjusteringar

Nämnden ansöker inte om några ytterligare budgetjusteringar i tertialrapport 2.

Medel för lokaländamål

Nämnden ansöker inte om några medel för lokaländamål.

Analys av balansräkning

Enligt stadens anvisningar ska balansräkningen per 2024-08-31 kommenteras mot balansräkningen 2023-12-31:

- Maskiner och inventarier. Ett mätinstrument har anskaffats under perioden motsvarande 400 tkr, vilket kan jämföras med föregående period då instrument för 1,1 mnkr anskaffades. Avskrivningarna uppgår till 700 tkr.
- Kundfordringar per den 31 augusti ökade med 800 tkr. En förklarande faktor kan vara minskad betalningsförmåga hos verksamheter med hänsyn till konjunkurläget, exempelvis bostadsrättsföreningar och hotell- och restaurangbranschen.
- Diverse kortfristiga fordringar ökade med 6,4 mnkr. Det förklaras främst av att moms byggs upp under året och bokförs hos stadsledningskontoret först efter årsskiftet. Fordringarna för EU-projekten uppgår till 2,6 mnkr, en ökning då förvaltningen har mer upparbetade intäkter.
- Förutbetalda kostnader, som främst består av hyra och IT-licenser var något lägre än vid årsskiftet.
- De upplupna intäkterna per 2024-08-31 uppgår till 400 tkr och avser SLB luftmätartjänster.
- Vid tertial 2 är leverantörsskulderna generellt lägre än vid årsskiftet, vilket förklarar en minskning av leverantörsskulderna med 12,3 mnkr. Detta beror på att leverantörerna i regel fakturerar i slutet av året.

- Övriga kortfristiga skulder, som består av bland annat förskott av projektmedel från staten och EU-projektmedel för utbetalning, har ökat med 1,3 mnkr och uppgår vid tertial 2 till 11,7 mnkr.
- Förutbetalda intäkter ökade med 14,1 mnkr. De består av inbetalningar inom fast årlig tillsyn. De inkommer till nämnden redan under tertial 1 och periodiseras. Periodisering av förutbetalda intäkter avser interna bokningar som kommer att summeras till 0 på årsbasis.
- Upplupna löner och sociala avgifter minskar med cirka 0,7 mnkr. Föregående år betalades alla löner retroaktivt i september som följd av lönerevisionen. I år avser det bara ungefär hälften av alla medarbetare.

Nedan visas en mer detaljerad balansräkning:

Balansräkning

Period: 202401-202408

	Per 2023-12-31	Per 2024-08-31	Förändring 20231231-20240831
Anläggningstillgångar	1,8	1,4	-0,4
Maskiner och inventarier	1,8	1,4	-0,4
Omsättningstillgångar	23,6	29,2	5,6
Kundfordringar	13,3	14,1	0,8
Fordringar hos anställda	0,0	0,0	0,0
Fordringar hos staten och EU	0,2	0,2	0,0
Andra kortfristiga fordringar	1,3	2,6	1,3
Ingående mervärdesskatt	0,0	5,1	5,1
Diverse kortfristiga fordringar	1,5	7,8	6,4
Förutbetalda kostnader	7,6	6,9	-0,7
Upplupna intäkter	1,1	0,4	-0,8
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	8,8	7,3	-1,5
Summa Tillgångar	25,3	30,6	5,3
Eget kapital	4,3	4,3	0,0
Eget kapital	4,3	4,3	0,0
Avsättningar	0,0	0,0	0,0
Långfristiga skulder	0,0	0,0	0,0
Kortfristiga skulder	-29,6	-32,1	-2,5
Kortfristiga skulder till kreditinstitut och kunder	0,0	0,0	0,0
Leverantörsskulder	-14,6	-2,3	12,3
Moms och särskilda punktskatter	0,0	-1,6	-1,6
Övriga kortfristiga skulder	-10,6	-11,7	-1,1
Upplupna löner	-1,4	-0,9	0,5
Upplupna sociala avgifter	-0,6	-0,4	0,2
Förutbetalda intäkter	-0,1	-14,1	-14,0
Övriga interimsskulder	-2,3	-1,1	1,2
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	-4,4	-16,5	-12,2
Summa Skulder & Eget kapital	-25,3	-27,8	-2,5

Intern kontroll

Det interna kontrollarbetet har bedrivits enligt plan. Löpande intern kontroll genomförs varje månad och inga väsentliga avvikelser har noterats. Utifrån Revisionskontorets rekommendationer från 2023, vilka presenterades i revisionsrapporten som miljö- och hälsoskyddsnämnden behandlade i juni 2024, har förvaltningen påbörjat arbetet med att utveckla riskvärderingen kopplad till livsmedelskontrollen.